SPRAWOZDANIE
DYREKCYI
C. K. GIMNAZYUM W WADOWICACH
ZA ROK SZKOLNY 1915/16.

WADOWICE 1916 R. — NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO
CZCIONKAMI DRUKARNI FR. FOLTINA W WADOWICACH.

SPRAWOZDANIE
DYREKCYI
C. K. GIMNAZYUM W WADOWICACH
ZA ROK SZKOLNY 1915/16.

Biblioteka Jagiellońska
1003122903

WADOWICE 1916 R. — NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.
CZCIONKAMI DRUKARNI FR. FOLTINA W WADOWICACH.

103774
II 1915/16

Część wstępna ogólna.

A) Zakład podczas wojny.

Pomieszczenie zakładu. Z początkiem roku szkolnego 1915/16, który był drugim rokiem wielkiej, europejskiej wojny, znalazł się zakład poraz wtóry w bardzo trudnem położeniu. W gmachu głównym mieścił się w dalszym ciągu szpital wojskowy, skromny zaś budynek filialny, mający zaledwie sześć sal szkolnych, nie mógł żadną miarą pomieścić uczniów, którzy w liczbie 462, nie mniejszej niż w poprzednich latach pokojowych zapisali się do gimnazyum. Na szczęście dzięki uprzejmości i życzliwości czynników miejscowych, trudność została usunięta. Trzy klasy znalazły przytułek w budynku Dyrekcyi skarbowej, w tych samych ubikacyach, co w ubiegłym roku szkolnym, dwie zaś, umieszczone początkowo w bursie, przeniosły się po powtórnem zajęciu bursy na szpital do budynku Dyrekcyi miejskiej Kasy Oszczędności, gdzie znalazły w ubikacyach należących do Wydziału Rady powiatowej, spokojne i bezpieczne pomieszczenie*).

Za to chętne a bezinteresowne przyjście z pomocą szkole a przez szkołę rodzicom i społeczeństwu, składa Dyrekcya gimnazyum JWielmożnym Panom I. Peterschowi, c. k. nadradcy skarbu, hr. St. Bobrowskiemu, prezesowi Rady powiatowej i M.

*) Za pośrednictwem c. k. Rady szk. kr. zwróciła się Dyrekcya do c. k. Komendy wojskowej w Krakowie z prośbą o opróżnienie gimnazyum w czasie dużych feryi — z jakim skutkiem jeszcze nie wiadomo.

Gołąmbowi, dyrektorowi Kasy Oszczędności gorące z tego miejsca podziękowanie.

Mimo niekorzystnych na ogół warunków: pomieszczenia zakładu w trzech niewłasnych budynkach, niedostępności gabinetów przyrodniczego i fizykalnego, braku odpowiednich sal na kancelaryę Dyrekcyi, salę konferencyjną i poczekalnię dla Grona nauczycieli, **nauka** trwała bez przerwy przez całe dziesięć miesięcy i odbywała się normalnie. Pewne braki, jakie młodzież przyniosła z poprzedniego roku szkolnego — trwał niespełna siedem miesięcy — zostały dzięki odpowiedniej metodzie i energicznej gorliwej, czasem nawet pozaobowiązkowej pracy nauczycieli (Prof. Mazanek) w części usunięte w części znacznie złagodzone. Niestety stałą, niepokojącą, tygodniami trwającą i przez cały rok szkolny powtarzającą się przeszkodą w nauce, o której trudno nie wspomnieć, był pobór wojska, który się odbywał w budynku filii, po stronie lewej na dole, wprost naprzeciw sal szkolnych. Bywały całe dnie i całe tygodnie, w których uczniowie musieli walczyć o dostęp do izb szkolnych, korytarz parterowy roił się od poborowych a z podwórza gimnazyalnego dolatywały do uszu młodzieży gwarne echa rozmów niecierpliwego tłumu. Stały nadzór policyjny nie zawsze bywał dość energiczny a nierzadka interwencya szkoły nie na długo zwykle bywała skuteczną. Przyczyną tego miał być zupełny brak odpowiedniego lokalu gdzieindziej, czemu czynniki kompetentne rzekomo zgoła zaradzić nie mogły.

Opieka nad młodzieżą. Ponieważ skutkiem wojny stosunki majątkowe rodziców uczniów na ogół biorąc niewątpliwie się pogorszyły a zajęta przez wojsko bursa nie mogła biedniejszym przyjść z pomocą, przeto trzeba było otoczyć młodzież szkolną nie tylko moralną, lecz także materyalną opieką. Toteż energiczną działalność rozwinęła istniejąca od szeregu lat **„Pomoc koleżeńska“** ubogich uczniów, zasilana przez młodzież i publiczność tak przy wpisach jak i podczas roku szkolnego. Skuteczne zabiegi Dyrekcyi i niektórych członków Grona, głównie zaś ks. Dra Karasia i prof. Romana dały bardzo pomyślny wynik. Fundusz ubogich uczniów doszedł z końcem roku szkolnego do niebywałej wysokości 2.636·76 K. Korzystało z niego ogółem 110 uczniów t. j. niemal czwarta część wszystkich wychowanków szkoły. (Szczegółowe sprawozdanie na str. 37).

Składkowe stypendya szkolne. Nowością były tak zwane „Składkowe stypendya szkolne“. Wychodząc z założenia, że młodzież szkolna wraz z Gronem nauczycieli to jakby osobne społeczeństwo, które o swych członków w pierwszym rzędzie samo troszczyć się powinno, bez wyłącznego oglądania się na pomoc ze strony czynników zewnętrznych, wystąpił Dyrektor na pierwszej konferencyi wrześniowej z wnioskiem, by dla uczniów najlepszych a niezamożnych, zorganizować z datków drobnych, składanych co miesiąc przez wszystkich uczniów i nauczycieli zakładu własne stypendya szkolne. Myśl znalazła poklask u Grona, trafiła do przekonania uczniów a niewątpliwie spodobała się także rodzicom i szerszym kołom. Utworzono komitet i wyznaczono wysokość dobrowolnych datków miesięcznych dla uczniów na 4, 10 i 20 hal., dla profesorów do wysokości 1 korony. Z powstać mającego tym sposobem funduszu, uchwalono tworzyć stypendya roczne, każde w kwocie 150 koron, płatne w 2 ratach z końcem każdego, półrocza szkolnego. Ilość stypendyów zależna od wysokości zebranego funduszu. W ubiegłym roku utworzono 5 stypendyów. W ten sposób zrealizowano myśl, która obok praktycznej doniosłości dla jednostek ma jeszcze niewątpliwą wartość wychowawczą dla ogółu: uczy młodzież solidarności i ofiarności na cele społeczne, wiedzie ją do szlachetnego altruizmu i celom wyższym każe dawać pierwszeństwo przed osobistym przyjemnościom i zachciankom. Czyby nie mogła i w innych zakładach znaleźć podatnego dla siebie gruntu?

Akcya społeczna szkoły. Część dochodu z przedstawień i wieczorków urządzonych w roku szkolnym przez młodzież przeznaczono na cele pozaszkolne w łącznej kwocie **471·28** Kor. Z tego na wadowicką fundacyę dla inwalidów: 161·28 Kor., dla Ligi Kobiet w Wadowicach: 160 Kor., dla Komitetu Książęco Biskupiego w Krakowie: 150 Kor. Na głodną Warszawę złożyli uczniowie: 52·86 Kor., Grono nauczycielskie 40 Kor. Na Gwóźdź do tarczy Legionów złożyło Grono 50 Kor. Na gwiazdkę dla legionistów złożyli uczniowie 70 Kor. 23 hal. oraz podarki w przedmiotach w liczbie 30. Drobne datki składane od marca 1915 przez uczniów i Grono w każdy piątek na cele Czerwonego krzyża wyniosły z końcem roku pokaźną kwotę. 173 Kor., (uczniowie: 148·03, nauczyciele 24·97). W czasie tygodnia Czerwonego krzyża, trwającego od 30 kwietnia do 7 maja włącznie, zebrali

uczniowie gimnazyalni kwotę 746·96 Kor. i pozyskali szereg osób na członków Czerwonego krzyża. Również wszyscy czynni członkowie Grona wpisali się na członków wymienionego towarzystwa (56 Kor.). W ten sposób zakład bądź to sam ofiarował bądź to pośrednio zebrał na cele społeczne pozaszkolne kwotę **1660·33** Kor. i tą drogą spłacił przynajmniej cząstkę długu, jaki zaciągnął u ofiarnej dla niego miejscowej i okolicznej publiczności.

Wspomnieć jeszcze należy zbiórkę metali szlachetnych i nieszlachetnych zorganizowanych wśród uczniów w miesiącach maja i czerwca. Kierowali zbiórką Profesorowie Fogl i Stokłosa. Wynik zbiórki mimo skromnych przeważnie stosunków rodzinnych uczniów był wcale pokaźny. Odbiór zebranego materyału w miedzi, mosiądzu, ołowiu i t. d. wartości około 500—600 Koron potwierdziła miejscowa Komenda wojskowa pismem, w którem wyraziła podziękowanie Dyrekcyi, prof. Foglowi i młodzieży zakładu. Zbiórką wełny i kauczuku w mieście zajęli się uczniowie w dniu 17 czerwca pod kierownictwem kilku członków Grona a głównie profesorów Michałkiewicza i Fogla. Zbiórkę wełny w zakładzie samym zorganizował z bardzo pomyślnym wynikiem prof. Fogl.

B) Udział zakładu w akcyi wojennej.

Burza wojenna zaprzęgła do swego rydwanu wojennego spory procent byłych i obecnych uczniów i nauczycieli naszego zakładu i pochłonęła niemało ofiar. Z 52 wychowanków, powołanych do służby wojskowej przed r. szk. 1915/16 na polu chwały polegli:

1. Bętkowski Józef, leg., † 29 września 1914 pod Mołotkowem
2. Bilewicz Franciszek, † 28 czerwca 1915
3. Błasiak Franciszek, sierżant 3 p. p. leg. III., † 20 stycznia 1916 pod Kostyuchnówką na Wołyniu.
4. Kalec Bolesław, prof. Kolegium Marianum w Kleczy Dolnej, kapral 3 p. leg., † 29 października 1914 pod Bohorodczanami
5. Kamski Antoni, stud. med., jedn. 56 p. p. †
6. Koep Roman, nauczyciel, kadet 16 p. obr. kr., † w październiku 1915 koło Sokala.

7. Kołodziejczyk Edmund, prof. gimn. IV. w Krakowie, kadet asp. 56 p. p., † w r. 1915
8. Krysta Władysław, akademik, kadet asp. 56 p. p., † 1915
9. Kublin Karol, słuchacz praw, zmarł w szpitalu w Trawniku w Serbii w r. 1914
10. Dr. Krobicki Henryk, auskultant sądowy, porucznik 56 p. p. † w r. 1915 pod Jarosławiem
11. Miodoński Jan, porucznik 56 p. p., † w r. 1916 koło Buczacza
12. Nowak Henryk, szeregowiec 56 p. p. †
13. Nowak Leonard, leg., † w niewoli ros. w r. 1915
14. Obtułowicz Jan, adjunkt sądowy, porucznik 56 p. p., † 1915
15. Piskorczyk Stanisław, słuchacz praw, chorąży 56 p. p., † 1915
16. Dr. Profic Edward, auskultant sądowy, porucznik 56 p. p. † w r. 1915 koło Pińczowa
17. Pyka Andrzej, kadet asp. 56 p. p., † 1915 pod Dęblinem
18. Spisak Franciszek, urzędnik Kasy Oszczędności w Wadowicach, porucznik 56 p. p., † w jesieni 1915
19. Thom Jan, pomocnik handlowy, żołnierz 56 p. p., † 1915
20. Mocniak Władysław, sekcyjny leg., † 29 września 1914 pod Mołotkowem

Cześć pamięci poległych bojowników!

Odznaczenia otrzymali:

1. Bilewicz Franciszek, otrzymał srebrny medal I. kl. — j. w.
2. Czuba Alojzy, kadet asp. 56 p. p., otrzymał bronzowy medal waleczności.
3. Ćwiertniak Józef, p. por. leg., bronzowy medal waleczności.
4. Drozdowski Antoni, urzędnik Magistratu w Wadowicach, porucznik 56 p. p., otrzymał medal srebrny I. i II. kl.
5. Dębski Józef, leg., srebrny medal II. kl.
6. Fryś Rudolf, słuchacz politechniki, nadporucznik 13 p. p. medal srebrny i bronzowy.
7. Góralczyk Jan, chorąży 13 p. p. medal srebrny i bronzowy.
8. Grzesło Jan, leg., medal bronzowy.
9. Heriadin Józef, prof. gimn., leg. medal bronzowy.
10. Kamecki Cypryan, prof. gimn., nadporucznik 32 p. o. kr. signum laudis.

11. Kostmanowicz Michał, chorąży II. p. leg., srebrny medal II. kl.
12. Kiliński Władysław, prof. gimn., porucznik leg., medal srebrny II. kl.
13. Kraus Jan, nauczyciel, sierżant 4 p. leg., medal srebrny I. i II. kl.
14. Kubica Franciszek, kadet 13 p. p., medal srebrny II. kl.
15. Kubielas Franciszek, leg., medal bronzowy.
16. Kuś Kazimierz, leg., medal bronzowy.
17. Luranc Stefan, podchorąży leg., medal srebrny II. kl.
18. Maszlanka Bronisław, leg., medal bronzowy.
19. Popiel Józef, leg., medal bronzowy.
20. Profic Stanisław, chorąży leg., medal srebrny II. kl.
21. Spisak Franciszek, j. w., medal srebrny I. klasy.
22. Słonka Franciszek, j. w. medal bronzowy.

Powołani do czynnej służby wojskowej w r. 1915/16 następujący uczniowie:

Z kl. IV. Smolik Maksymilian, 11 maja 1916

Z kl. V. Łężniak Tomasz, 11 maja 1916
Kiecoń Józef, j. w.
Marczewski Władysław, 6 grudnia 1915
Osiadacz Edmund, 11 maja 1916
Prus Józef, 11 maja 1916.

Z kl. VI. Ceremuga Andrzej, 6 grudnia 1915
Kozłowski Adam, 11 maja 1916
Marcak Franciszek, 15 października 1915
Sordyl Stefan, 15 października 1915
Staszkiewicz Karol, 11 maja 1916
Thieberger Izydor, dtto
Widlarz Wojciech, dtto

Z kl. VII. Bała Maryan, 6 października 1915
Chorąży Bronisław, 15 października 1915
Dihm Stanisław, 11 maja 1916
Durda Ludwik, 16 listopada 1915
Ficek Władysław, 11 maja 1916
Gadowski Franciszek, 11 maja 1916
Korczyk Adolf, dtto
Matlakiewicz Józef, 15 października 1915

Migas Jan, 16 listopada 1916
Pietraszak Ignacy, 11 maja 1916
Pietraszek Józef, 15 października 1915
Plessner Józef, dtto
Pyclik Bernard, 6 grudnia 1915
Reichmann Józef, 11 maja 1916
Thieberger Beno, 15 października 1915.

Z kl. VIII. Biłyk Juliusz, dtto
Boczek Teodor, dtto
Czykaluk Jerzy, 11 maja 1916
Dobrowolski Wilhelm, 6 grudnia 1915
Hałatek Roman, dtto
Hauser Mieczysław, 11 maja 1916
Juszczakiewicz Stanisław, 15 października 1915
Kochanek Mieczysław, 6 grudnia 1915
Koppel Henryk, 11 maja 1916
Różański Władysław, 15 października 1915
Solarski Stanisław, dtto
Taub Henryk, 11 maja 1916
Usiekniewicz Józef, 11 maja 1916
Zając Stanisław, 11 maja 1916.

Z pomiędzy nauczycieli zakładu pełnili służbę wojskową.

1. Prof. Dydek Wojciech, plutonowy przy 10 komendzie korpuśnej 1 komp. sztabowej.
2. Prof. Heriadin Józef, celowniczy przy artyleryi legionów j. w.
3. Prof. Kamecki Cypryan, j. w.
4. Prof. Kiliński Władysław, j. w.
5. Prof. Klima Teofil, akcesista przy prowianturze.
6. Prof. Matuszewski Stanisław, czynny w biurze paszportów w Morawskiej Ostrawie.
7. Prof. Pollner Jan, pełnił służbę do 2/11 1915 obecnie nadporucznik w ewidencyi.
8. Prof. Wodziczko Adam, jednor. posp. rusz. przydzielony do Laboratorium epidemicznego obrony krajowej w Krakowie.

Część szczegółowa.

I. Skład grona nauczycielskiego:

a) DLA NAUKI OBOWIĄZKOWEJ.

1. Dyrektor zakładu.

Doroziński Jan, członek Rady miejskiej i miejscowej Rady szkolnej okręgowej, uczył propedeutyki filozofii w kl. VII.; tygodniowo godz. 1.

2. Profesorowie i nauczyciele.

1. Beer Alfred, c. k. profesor w VIII. randze, zawiadowca zbiorów rysunkowych, był przez cały rok na urlopie.
2. Cież Józef, c. k. profesor, zawiadowca gabinetu archeologicznego, gosp. kl. I b., uczył jęz. łac. w kl. I b., III b., jęz. pol. w kl. I b., jęz. niem. w kl. I a; tyg. godz. 20.
3. Damasiewicz Zygmunt, c. k. profesor, członek komisyi chleb., uczył do 15 marca 1916 jęz. łac. w kl. III a, VIII., jęz. grec. w kl. V.; tyg. godz. 16. Od 15 marca 1916 był na urlopie.
4. Fic Piotr, c. k. profesor w VII. randze był przez cały rok na urlopie.
5. Gawor Henryk, c. k. profesor w VIII. randze, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej, prefekt bursy, członek miejscowego komitetu „patryotycznej wojennej zbiórki metali“, gosp. kl. I a, uczył do 1 lutego 1916 jęz. łac. w kl. I a, jęz. greck. w kl. VIII., jęz. pol. w kl. I a, matem. w kl. III b,

kaligrafii w kl. I a + b; tyg. godz. 19. Od 1 lutego 1916 do 15 marca 1916 uczył jęz. łac. w kl. I a, jęz. greck. w kl. VIII., jez. pol. w kl. I a, kaligrafii w kl. I a + b; tygodn. godz. 16. Od 15 marca 1916 uczył nadto jęz. łac. w kl. VIII., tyg. godz. 21.

6. Gebhardt Jan, c. k. profesor, członek komisyi chleb., uczył historyi w kl. V., VI., VII., VIII., geografii w kl. IV., V., VI.; tyg. godz. 17.

7. Hanke Fryderyk, nauczyciel rzeczywisty, członek miejscowego komitetu „patryotycznej wojennej zbiórki metali“, gosp. kl. III b, uczył jęz. niemieckiego w kl. III b, V., VI., VII., VIII.; tygod. godz. 20.

8. Heczko Jan, c. k. profesor, członek komisyi chleb., pom. kanc. dyr., gosp. kl. VIII., uczył matematyki w kl. V., VI., VII., VIII., fizyki w kl. VII., VIII.; tyg. godz. 18.

9. Hubert Stanisław, c. k. profesor w VIII. randze, przydzielony do filii c. k. gimnazyum IV. we Lwowie.

10. Ks. Dr. Karaś Zygmunt, c. k. prof. w VII. randze, odznaczony exposit. canonicali, uczył religii w kl. I a, II a, III a, IV., V., VI., VII., VIII.; tyg. godz. 16; nadto miewał egzorty dla uczniów.

11. Klima Teofil, c. k. profesor w VIII. randze, członek Rady miejskiej, zawiadowca zbiorów geograficznych, pełnił przez cały rok szkolny czynną służbę wojskową.

12. Matuszewski Stanisław, c. k. profesor, pełnił przez cały rok szkolny czynną służbę wojskową.

13. Merta Stanisław, c. k. profesor, zawiadowca działu niem. bibl. uczniów, był przez cały rok szkolny na urlopie (pryw. gimnazyum realne T. S. L. w Białej).

14. Niespodziański Tadeusz, c. k. profesor, członek komisyi chleb., zawiadowca bibl. ub. uczniów, gosp. kl. VII., uczył do 15 marca 1916 jęz. łac. w kl. VII., jęz. greck. w kl. VII., jęz. pol. w kl. II a + b, propedeutyki filozofii w kl. VIII.; tyg. godz. 19. Od 15 marca 1916 uczył nadto jęz. greck. w kl. V.; tyg. godz. 24.

15. Pollner Jan, c. k. profesor w VIII. randze, zawiadowca gabinetu fizykalnego, pełnił czynną służbę wojskową do 2 listopada 1915, uczył od 1 lutego 1916 matematyki w kl. I b, II a + b, III b, IV.; tyg. godz. 15.

16. Rembacz Stanisław, c. k. prof. w VIII. randze, był przez cały rok na urlopie.
17. Stokłosa Jan, c. k. profesor, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, gosp. kl. IIIa, uczył do 1 lutego 1916 matematyki w kl. IIa, IIIa, fizyki w kl. IIIa + b, IV., historyi nat. w kl. V., VI.; tyg. godz. 18. Od 1 lutego 1916 uczył matem. w kl. IIIa, fizyki w kl. IIIa + b, IV., hist. nat. w kl. Ib., V., VI., tyg. godz. 17.
18. Świątek Tadeusz, nauczyciel rzeczywisty, pełnił w roku szkolnym 1915/16 obowiązki służbowe w c. k. gimnazyum V. w Krakowie.

3. Zastępcy nauczycieli.

1. Dydek Wojciech, z. n., pełnił przez cały rok szkolny czynną służbę wojskową.
2. Fogl Henryk, egz. z. n., przynależny do c. k. gimnazyum w Buczaczu, pełniący czasowo obow. naucz. w tut. zakładzie, gosp. kl. IIb, uczył do 1 lutego 1916 hist. naturalnej w kl. Ia, IIa + b, matematyki w kl. IV., jęz. niem. w kl. IIa + b., IIIa, IV.; tyg. godz. 25. Od 1 lutego 1916 uczył hist. naturalnej w kl. Ia, IIa + b, geografii w kl. IIa, jęz. niem. w kl. IIb, IIIa, IV.; tyg. godz. 20.
3. Heriadin Józef, egz. z. n., pełnił przez cały rok szkolny czynną służbę wojskową w Legionach polskich.
4. Kamecki Cypryan, z. n. pełnił przez cały rok szkolny czynną służbę wojskową.
5. Kiliński Władysław, z. n., pełnił przez cały rok szk. czynną słuzbę wojskową w Legionach polskich.
6. Klisiewicz Władysław, z. n., kierownik biura dla aprowizacyi miasta, gosp. kl. V., uczył jęz. łac. w kl. V., VI., jęz. greck. w kl. IIIb, hist. w kl. Ia + b; tyg. godz. 21.
7. Matysiak Andrzej, egz. z. n., przynależny do c. k. gimnazyum w Buczaczu, pełniący czasowo obow. naucz. w tut. zakładzie, członek komisyi chleb., gosp. kl. IV., uczył do 1 lutego 1916 jęz. pol. w kl. IIIb, V., VIII., jęz. greck. w kl. IV., historyi w kl. IIIa + b, matem. w kl. Ia + b; tyg. godz. 24. Od 1 lutego 1916 uczył jęz. pol. w kl. IIIb, V., VIII., jęz. greck. w kl. IV., historyi w kl. IIIa + b, matem. w kl. Ia; tyg. godz. 21.

8. Mazanek Józef, egz. z. n., członek komisyi chleb., gosp. kl. II a, uczył do 1 lutego 1916 jęz. łac. w kl. II a + b, jęz. greck. w kl. III a, jęz. niem. w kl. I b, hist. nat. w kl. I b, tyg. godz. 24. Od 1 lutego 1916 do 15 marca 1916 uczył jęz. łac. w kl. II a + b, jęz. greck. w kl. III a, jęz. niem. w kl. I b; tyg. godz. 22. Od 15 marca 1916 uczył nadto jęz. łac. w kl. III a; tyg. godz. 28.

9. Michałkiewicz Mieczysław, egz. z. n., zawiadowca bibl. uczniów, członek komisyi chleb., uczył do 1 lutego 1916 jęz. pol. w kl. IV., VI., VII., geografii w kl. I a + b, II a + b, III a + b; tyg. godz. 21. Od 1 lutego 1916 uczył jęz. pol. w kl. IV., VI., VII., jęz. niem. w kl. II a, geografii w kl. I a + b, II b, III a + b; tyg. godz. 23.

10. Ks. Prochownik Leonard, z. n., uczył religii w kl. I b, II b, III b; tyg. godz. 6.

11. Roman Józef, egz. z. n., członek komisyi chleb., gosp. kl. VI., uczył do 1 lutego 1916 jęz. łac. w kl. IV., jęz. greck. w kl. VI., jęz. pol. w kl. III a, historyi w kl. II a + b, IV., matem. w kl. II b; tyg. godz. 23. Od 1 lutego 1916 uczył jęz. łac. w kl. IV., jęz. greck. w kl. VI., jęz. pol. w kl. III a, historyi w kl. II a + b, IV.; tyg. godz. 20.

12. Rożek Adolf, z. n., był przez cały rok na urlopie (pryw. gimn. realn. T. S. L. w Białej).

13. Dr. Rudkowski Teodor, z. n., był przez cały rok na urlopie (pryw. gimn. real. T. S. L. w Białej).

14. Semelka Tadeusz, z. n., był przez cały rok na urlopie (pryw. gimn. real. w Orłowej).

15. Usiekniewicz Kazimierz, z. n. gimnastyki, uczył od 12 stycznia 1916 gimnastyki w kl. I a + b, II a + b, III a + b, IV., V., VI., VII + VIII.; tyg. godz. 16.

16. Wilusz Władysław, z. n., był przez cały rok na urlopie (pryw. gimn. real. w Orłowej).

17. Wodziczko Adam, egz. z. n., pełnił przez cały rok szk. służbę wojskową.

4. Nauczyciele pomocniczy.

1. Reiter Chaim, nauczyciel szkoły wydziałowej żeńskiej, udzielał religii mojżeszowej w 6 oddziałach, tyg. godz. 6.

b) DLA NAUKI NADOBOWIĄZKOWEJ.

1. Heczko Jan, c. k. profesor, uczył stenografii w 2 oddziałach, 4 godz. tyg.
2. Michałkiewicz Mieczysław, egz. z. n., uczył śpiewu w 2 oddziałach, 4 godz. tyg.

Służba zakładu.

1. Głucz Franciszek, tercyan stały.
2. Gabor Wojciech, sługa pomocniczy, pełnił od 18 stycznia 1916 czynną służbę wojskową.
3. Sikora Karol, sługa pomocniczy, pełnił przez cały rok służbę wojskową (obecnie w niewoli ros.).

II. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem.

A) UBYLI Z GRONA:

1. Ludwik Gołuszka, naucz. rzecz., powrócił z początkiem roku szk. 1915/16 do c. k. gimn. w Jaśle.
2. Kazimierz Grudniewicz, z. n. powrócił z początkiem r. szk. 1915/16 do c. k. gimn. w Jaśle na mocy rozp. c. k. Rady szkolnej krajowej z dn. 9. lipca 1915, l. 13263/IV.
3. Władysław Jougan, z. n. przeniesiony do c. k. gimnazyum w Stryju rozp. c. k. Rady szk. kr. z dn. 3 sierpnia 1915 l. 19844.
4. Maryan Skabowski, z. n. objął obowiązki służbowe w c. k. gimn. w Brzozowie rozp. c. k. Rady szk. krajowej z dnia 3. sierpnia 1915 l. 15386/IV.

B) PRZYBYLI DO GRONA:

1. Henryk Fogl, egz. z. n., przynależny do c. k. gimnazyum w Buczaczu, czasowo pełniący służbę naucz. w c. k. gimn. w Wadowicach, orzecz. c. k. Rady szk. kr. z dnia 8 stycznia 1916, l. 29399/IV.
2. Ks. Leonard Prochownik, wikaryusz przy kościele parafialnym w Wadowicach, mianowany zastępcą nauczy-

ciela w tut. zakładzie reskr. c. k. Rady szk. kraj. z dnia 13 października 1915, l. 19373/IV; złożył przysięgę służbową dnia 22 października 1915.

3. Józef Roman, egz. z. n., przeniesiony z c. k. gimnazyum w Rzeszowie do tut. zakładu reskr. c. k. Rady szk. kraj. z dnia 10 października 1915, l. 20279/IV.
4. Adolf Rożek, kandydat stanu nauczycielskiego, mianowany zastępcą naucz. w tut. zakładzie reskr. c. k. Rady szk. kr. z dn. 18 października 1915, l. 23518/IV.; złożył przysięgę służbową dn. 24 października 1915.
5. Dr. Teodor Rudkowski, kandydat stanu nauczycielskiego, mianowany zastępcą naucz. w tut. zakładzie reskr. c. k. Rady szk. kr. z dn. 18 października 1915, l. 23518/IV.; złożył przysięgę służbową dn. 24 października 1915.
6. Kazimierz Usiekniewicz, naczelnik Towarzystwa gimnastycznego „Sokół" w Wadowicach, mianowany zastępcą nauczyciela gimnastyki reskr. c. k. Rady szk. kraj. z dn. 7 listopada 1915, l. 26044/IV, złożył przysięgę służbową dn. 12 stycznia 1916.
7. Władysław Wilusz, kandydat stanu nauczycielskiego, mianowany zastępcą naucz. w tutejszym zakładzie reskr. c. k. Rady szk. kraj. z dn. 13 października 1915, l. 22733/IV.
8. Tadeusz Semelka, kandydat stanu nauczycielskiego, mianowany zastępcą naucz. w tutejszym zakładzie reskr. c. k. Rady szk. kr. z dn. 31 marca 1916, l. 6211/IV.

C) RANGĘ WYŻSZĄ OTRZYMAŁ:

1. Prof. Alfred Beer, otrzymał rangę VIII. z ważnością od 1 stycznia 1916 reskr. Min. W. i O. z dn. 28 grudnia 1915, l. 35558.
2. Prof. Jan Pollner, otrzymał rangę VIII. z ważnością od 1 kwietnia 1916 reskr. Min. W. i O. z dn. 14 marca 1916, l. 5877/16.

D) ZATWIERDZENIE W ZAWODZIE i TYTUŁ C. K. PROFESORA OTRZYMALI:

1. Józef Cież, rzeczywisty nauczyciel, reskr. c. k. Rady szk. kr. z dn. 23 września 1915, l. 20155/IV.

2. Jan Stokłosa, rzeczywisty nauczyciel, reskr. c. k. Rady szk. kraj. z dn. 10 lutego 1916, l. 1970/IV.

E) DODATEK PIĘCIOLETNI OTRZYMALI:

1. Prof. Alfred Beer, drugi dodatek pięcioletni od 1. października 1915, reskr. c. k. Rady szk. kraj. z dn. 13 października 1915, l. 20640/IV.
2. Prof. Henryk Gawor, trzeci dodatek pięcioletni od 1 grudnia 1915, reskr. c. k. Rady szk. kraj. z dn. 11 grudnia 1915, l. 28862/IV.
3. Ks. Prof. Dr. Zygmunt Karaś, piąty dodatek pięcioletni od 1 kwietnia 1916 reskr. c. k. Rady szk. kraj. z dn. 27 kwietnia 1916, l. 5403/IV Kr.

F) URLOP OTRZYMALI:

1. Prof. Alfred Beer, na I. półrocze r. szk. 1915/16 celem poratowania zdrowia reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 14 września 1915, l. 19847/IV.; na II. półr. r. szk. 1915/16 reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 20 marca 1916 l. 5742/IV.
2. Prof. Zygmunt Damasiewicz, od 15 marca 1916 do końca maja r. szk. 1915/16 celem poratowania zdrowia, reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 9 kwietnia 1916 l. 6134/IV.
3. Prof. Piotr Fic, do końca stycznia r. szk. 1915/16 celem poratowania zdrowia reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 11 września 1915 l. 18713/IV.; do końca r. szk. 1915/16 reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 6 maja 1916 l. 5666/IV.
4. Prof. Stanisław Matuszewski, na r. szk. 1913/14 celem pełnienia obow. naucz. w gimn. real. T. S. L. w Białej reskr. c. k. Rady szk. kr. z 16 sierpnia 1913 l. 9116/IV. Od tego czasu nie pełnił obow. naucz. w tutejszym zakładzie, (pełnił służbę wojskową).
5. Prof. Stanisław Merta, urlop płatny na przeciąg r. szk. 1915/16 celem pełnienia obowiązków nauczycielskich w pryw. gimn. real. T. S. L. w Białej, reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 11 września 1915, l. 19377/IV.
6. Prof. Stanisław Rembacz, bawił cały rok na urlopie na mocy rozp. c. k. Rady szk. kr. z dnia 3 marca 1913 l. 104 pr.

7. Adolf Rożek, z. n., urlop płatny na przeciąg r. szk. 1915/16 celem pełnienia obowiązków naucz. w pryw. gimn. real. T. S. L. w Białej reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 18. października 1915, l. 23518/IV.
8. Dr. Teodor Rudkowski, z. n. jak pod l. 7.
9. Tadeusz Semelka, z. n., płatny urlop celem pełnienia obowiązków naucz. w pryw. gimn. real. im. Juliusza Słowackiego w Orłowej, reskr. c. k. Rady szkolnej kr. z dnia 31 marca 1916, l. 6211/IV.
10. Władysław Wilusz, z. n., płatny urlop na przeciąg r. szk. 1915/16 celem pełnienia obowiązków naucz. w pryw. gimn. real. im. Juliusza Słowackiego w Orłowej, reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 13 października 1915, l. 22733/IV.
11. Adam Wodziczko, egz. z. n., urlop na r. szk. 1913/14 celem pełnienia obow. naucz. w pryw. seminaryum naucz. T. S. L. w Białej, reskr. c. k. Rady szkolnej kr. z dnia 11 października 1913, l. 18303/IV. Od tego czasu nie pełnił obowiązków naucz. w tutejszym zakładzie (służył w wojsku).

G) PRZYDZIELENI DO INNYCH GIMNAZYÓW:

1. Stanisław Hubert, c. k. prof. w randze VIII., przydzielony do filii c. k. gimn. IV. we Lwowie, reskr. c. k. Rady szkolnej kr. z dnia 30 czerwca 1910, l. 30629.
2. Tadeusz Świątek, rzeczywisty nauczyciel, pełnił obowiązki naucz. w c. k. gimn. V. w Krakowie, reskr. c. k. Rady szkolnej kr. z dnia 30 października 1915, l. 24059/IV.

H) SŁUŻBĘ WOJSKOWĄ PEŁNILI:

1. Dydek Wojciech, z. n.
2. Heriadin Józef, egz. z. n.
3. Kamecki Cypryan, z. n.
4. Kiliński Władysław, z. n.
5. Klima Teofil, c. k. prof. w VIII. randze
6. Matuszewski Stanisław, c. k. profesor

(1–6:) przez cały rok szkolny 1915/16.

7. Pollner Jan, c. k. prof. w VIII. randze, do 2 listopada 1915.
8. Wodziczko Adam, egz. z. n., przez cały rok szkolny 1915/16.

I) ZWOLNIENI OD SŁUŻBY W POSPOLITEM RUSZENIU OD:

a) 16. sierpnia 1915 aż do dalszego zarządzenia:

1. Cież Józef, c. k. profesor
2. Damasiewicz Zygmunt c. k. prof.
3. Fogl Henryk, egz. z. n.
4. Heczko Jan, c. k. profesor
5. Matysiak Andrzej, egz. z. n.

} reskr. c. i k. Komendy wojskowej, Kraków z dn. 17/VIII. 1915, M. A. Nr. 27159/L. i c. k. Rady szk kr. z 30/VIII. 1915, l. 18166 IV. Kr.

6. Merta Stanisław, c. k. profesor (pełniący w r. szk. 1915/16 obow. naucz. w gimn. real. T. S. L. w Białej.

b) 27 października 1915 na czas nieokreślony:

7. Pollner Jan, c. k. profesor VIII. r. c. k. nadporucznik w e., reskr. c. k. Komendy wojskowej w Krakowie z dnia 27 października 1915 M. A. Nr. 40826/L.

III. Wykaz przerobionej lektury i przedmiotów nadobowiązkowych.

A) LEKTURA.

I. Język polski.

KLASA V. a) **Lektura szkolna:** *Słowacki:* Ojciec zadżumionych; *Mickiewicz:* Pan Tadeusz; *Fredro:* Zemsta; *Szekspir:* Makbet.

b) **Lektura domowa:** *Sienkiewicz:* Trylogia, Za chlebem, Latarnik.

KLASA VI. a) **Lektura szkolna:** *Rey:* Żywot człowieka poczciwego; *Kochanowski:* Satyr, Proporzec, Szachy, Pieśń świętojańska o Sobótce, Odprawa posłów greckich, Treny; *Górnicki:* Dworzanin; *Skarga:* Kazania sejmowe; *Starowolski:* Lament utrapionej matki; *W. Potocki:* Wojna chocimska; *Naruszewicz:* Memoryał względem pisania hist. narodowej; *Krasicki:* Satyry, Przypadki Doświadczyńskiego; *Kołłątaj:* Do prześwietnej deputacyi; *Staszyc:* Z „Uwag" wyimki; *Niemcewicz:* Powrót posła; *A. Czartoryski:* Bard polski.

b) Lektura domowa: *Janicki:* Elegie; *J. Kochanowski:* Psałterz; *Dante:* Boska komedya; *Pasek:* Pamiętniki; *Kitowicz:* Opis obyczajów za Augusta III.; *Zabłocki:* Sarmatyzm.

KLASA VII. **a) Lektura szkolna:** *J. U. Niemcewicz*: Powrót posła; *Fr. Zabłocki*: Fircyk w zalotach; *A. Feliński:* Barbara Radziwiłłówna; *F. Karpiński:* Sielanki; *Brodziński:* O klasyczności i romantyczności; *Morawski:* Listy do klas. i rom.; *Mickiewicz:* Wszystkie utwory poetyckie; *Malczewski:* Marya; *S. Goszczyński:* Zamek Kaniowski, Sobótka, Król zamczyska; *Zaleski:* Dumki, Rusałka; *Fredro:* Śluby panieńskie, Pan Geldhab; *Słowacki:* Godzina myśli, Kordyan, Anhelli, Balladyna, Lilla Weneda.

b) Lektura domowa: *Mickiewicz:* Konfederaci barscy, Księgi Narodu i Pielgrzymstwa polskiego; *Słowacki:* Powieści poetyckie.

KLASA VIII. **a) Lektura szkolna**: *Słowacki:* Marya Stuart, Kordyan, Balladyna, Anhelli; *Krasiński:* Nieboska komedya, Irydyon, Psalmy przyszłości, Przedświt; *Korzeniowski:* Karpaccy górale; *Ujejski:* Melodye biblijne, Maraton; *Romanowski:* Dziewczę z Sącza; *Konopnicka:* Drobne wiersze.

b) Lektura domowa: *Słowacki*: Mazepa, Lilla Weneda; *Asnyk*: Bracia Lerche; *Prus*: Placówka; *Konopnicka*: Pan Balcer w Brazylii; *Rydel*: Matka; *Wyspiański*: Wesele.

2. Język niemiecki.

KLASA V. **a) Lektura szkolna**: Hauffs Märchen, *Schiller*: Räuber.

b) Lektura domowa: *Grimm*: Märchen.

KLASA VI. **a) Lektura szkolna**: *Körner*: Zriny; *Goethe*: Hermann und Dorothea.

b) Lektura domowa: *Wieland*: Oberon; Nibelungensage, Gudrun, Gralsage.

KLASA VII. **a) Lektura obowiązkowa**: *Schiller*: Wilhelm Tell, Wallenstein (I. II.).

b) Lektura nadobowiązkowa: *Goethe*: Egmont, Götz von Berlichingen.

KLASA VIII. **a) Lektura obowiązkowa**: *Goethe*: Iphigenie auf Tauris; *Grillparzer*: Ahnfrau.

b) Lektura nadobowiązkowa: *Schiller*: Maria Stuart.

3. Język łaciński.

KLASA IIIa. **a) Lektura szkolna**: Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Epaminondas, Pelopidas, Agesilaus; Curtius-Rufus: Młodość Aleksandra Wielkiego, Łaskawość Aleksandra względem królewskich branek, Zajęcie Suz, Śmierć Aleksandra Wielkiego.

b) Lektura domowa: Curtius-Rufus: Aleksander popada w ciężką chorobę wskutek zimnej kąpieli (1 ucz.), Aleksander udaje się do wyroczni Jowisza Ammona (1 ucz.), Ujęcie Bessusa (4 ucz.), Opis Indyi (27 ucz.).

KLASA IIIb. **a) Lektura szkolna**: Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Epaminondas, Pelopidas, Agesilaus; Curtius-Rufus: Wybrane ustępy.

b) Lektura domowa: Curtius-Rufus: (po 3 wyjątki: 5 ucz.).

KLASA IV. **a) Lektura szkolna**: Caesar: Comm. de bello Gallico, ks. I., II., III., IV.

b) Lektura domowa: Caesar: de bello Gallico, ks. V. (wszyscy ucz.), ks. VI. (9 ucz.), ks. VII. (5 ucz.).

KLASA V. a) **Lektura szkolna**: Ovidius. *a) Metamorfozy*: Cztery wieki, Potop, Przemiana Arachny w pająka, Niobe, Dedalus i Ikarus, Filemon i Baucis, Król Midas, Apoteoza Cezara, Zakończenie. *b) Fasti*: Trzynasty lutego (Święto Fauna). *c) Tristia*: Własny żywot. *d) Listy z Pontu*: List do Rufina („O słodka ojczyzno"); *Livius*: I. księga (50 rozdz.).

b) Lektura domowa: Ovidius. *a) Metamorfozy*: Zgromadzenie bogów (6 ucz.), Faeton (2 ucz.), Porwanie Proserpiny (4 ucz.), Orfeusz i Eurydyka (8 ucz.), Deukalion i Pyrrha (8 ucz.), Czarodziejka Kyrke (3 ucz.), *Livius*: II. księga (65 rozdz.: 8 ucz.), XXI. księga (63 rozdz.: 11 ucz.).

KLASA VI. **a) Lektura szkolna**: Sallustii Crispi: Bellum Catilinae; Ciceronis: in Catilinam oratio I.; P. Verg. Maronis: Aeneidos liber I, Ecloga I. V., Prooemium Georgicorum, X. De statione apibus petenda, XII. De apium ingenio atque mores.

b) Lektura domowa: Sallustii Crispi: Bellum Iugurthinum (całe: 15 ucz., 50 rozdz.: 17 ucz.); Ciceronis: In Catilinam oratio 2, 3, 4, (10 ucz.), Oratio de imperio Cn. Pompei

(3 ucz.), Oratio pro L. Licinio Murena (5 ucz.), Oratio pro L. Archia poeta (11 ucz.), Oratio pro Annio Milone (2 ucz.), Laelius de amicitia (7 ucz.), Cato maior de senectute (3 ucz.), De fato (2 ucz.); Ovidius: Remedia amoris (2 ucz.).

KLASA VII. a) **Lektura szkolna**: Cycero: O naczelnem dowództwie Gn. Pompejusza, Leliusz o przyjaźni; Wergili: Eneida ks. IV.; Pliniusz: Wybór listów z wydania Liszkowicza.

b) Lektura domowa: Cycero: Kato starszy o starości (2 ucz.), (po dwie mowy: 3 ucz., 1 mowę: 7 ucz.); Wergili: Ks. VI. (w wyjątkach: wszyscy ucz.); Pliniusz: (po 5 listów: 4 ucz., po 3 listy: 8 ucz., po 2 listy: 2 ucz.).

KLASA VIII. a) **Lektura szkolna**: Horatio: Carm. I. 3, 4, 7, 9, 10, 14, 22, 24, 34, 37; II. 2, 3, 6, 10, 14; III. 1, 30; IV. 2; Epod. X.; Satir. I. 1; Epist. I. 6.; Tacyt: Annales I. 1—15. III. 1—7, IV. 1—9, 57—59; XVI. 38—45.

b) Lektura domowa: Ody Hor. (2 ucz.).

4. Język grecki.

KLASA V. a) **Lektura szkolna**: Ksenofont: Wybór z Anabasis; Homer: Iliada I., III.

b) Lektura domowa: Ksenofont: 5 ustępów z Anabasis przeczytało 3 uczniów, 3 ustępy 6 ucz.; Homer: Iliada II. (4 ucz.), IV. (3 ucz.).

KLASA VI. a) **Lektura szkolna**: Homer Iliada ks. II., IV., V., VI., VII., VIII., IX., XI., Herodot ks. V. 23—28, 30—38, 49—51, 55, 99—103, 105—108, 124—126, ks. VI. 6—21, 43—45, 94—120. ks. VII. 8—11, 19—25, 26—30, 32—40, 44, 53—56, 58—60, 87—89, 100—105, 138—145, ks. IX. 58—75. Plutarch: Żywot Cycerona.

b) Lektura domowa: Homera Iliadę w całości przeczytało 5 ucz., ks. XVI. (4 ucz.), ks. XVII. (1 ucz.), ks. XVIII. (2 ucz.), ks. XIX. (1 ucz.), ks. XXII. (1 ucz.), ks. XXIV. (1 ucz.); Homera hymny i epigrammaty przeczytało (2 ucz.), Batrachomyomachię (4 ucz.); z Herodota ks. I., II., III., IV. (1 ucz.); ks. VIII. (6 ucz.); z Plutarcha, żywot Demostenesa (1 ucz.). W związku z lekturą prywatną wygłosili uczniowie odczyty n. p.: Kwestya homerowa, Początki jezyka greckiego i stosunek jego do literatury, Początki greckiej poezyi ludowej, Etyka Herodota, Kult węża i t. p.

KLASA VII. a) **Lektura szkolna**: Homera Odysseja ks. I. 1—89, V., VI., IX., XIII., XXII.; Demostenesa: III. mowa przeciw Filipowi; Platona: Apologia.

b) **Lektura domowa**: Z Odyssei wszystkie księgi (1 uczeń), 10 ksiąg (1 uczeń), 4 ks. (3 ucz.), 2 ks. (5 ucz.), reszta uczniów po 1 księdze. Z Demostenesa: 3 mowy (1 ucz.), po 1 mowie (wszyscy ucz.). Z Platona: Kriton (5 ucz.).

KLASA VIII. a) **Lektura szkolna**: Plato: Protagoras, Fedon, Kriton: Sofokles: Antygona.

b) **Lektura kursoryczna**: Hom. Odys.

c) **Lektura domowa**: Aias (1 ucz.).

B) PRZEDMIOTY NADOBOWIĄZKOWE.

I. Religia mojżeszowa.

KLASA Ia+b. Historya biblijna do śmierci Mojżesza w związku z zasadami wiary. Dziesięcioro przykazań. Modlitwa poranna i błogosławieństwa. (Modlitwy stołowe).

KLASA II a+b. Historya biblijna od Jozuego do podziału państwa w związku z zasadami wiary. Obowiązki względem Boga. Święta i posty. Modlitwa wieczorna i błogosławieństwa przy szczególnych uroczystościach. Objaśnienia dekalogu.

KLASA III a+b. Historya biblijna od podziału państwa do powrotu z niewoli babilońskiej. Trzy nauki główne wyznania mojżeszowego. Obowiązki względem ludzi. Najważniejsze przepisy ceremonialne. Modlitwa na sobotę. Hallel. Abinu malkemu.

KLASA IV. Historya izraelitów pod panowaniem Syryi. Makabeusze. Panowanie Rzymian. Upadek państwa. Bar-Kochba. Główni nauczyciele Miszny. Ukończenie Talmudu. Najważniejsze przepisy ceremonialne i rytualne. Nazwa i treść pism apokryficznych. Modlitwy na święta.

KLASA V. i VI. Ustawy moralne i etyczne. Etyka na podstawie przypowieści ojców „Pirke Abot". Objaśnienia 13 artykułów wiary.

KLASA VII. i VIII. Historya żydów w diasporze z biografiami najsławniejszych mężów. Historya żydów w Polsce.

2. Rysunki.

W r. szk. 1915/16 nauki tej nie udzielano z braku sali rysunkowej i z powodu choroby odnośnego nauczyciela.

3. Geometrya wykreślna.

Nie udzielano z tej samej przyczyny.

4. Nauka stenografii polskiej.

KURS I. Alfabet, tworzenie wyrazów z samogłoską: e, ę, a, o, ą, u, (ó), i, (y). Dwugłoski i jotowane samogłoski, łączenie spółgłosek, zrostki, zakończenia, znaczniki.

KURS II. Skracanie zdań (skrócenia początkową, końcową, środkową zgłoską pierwiastka wyrazów; skrócenia mięszane i logiczne).

5. Nauka śpiewu.

Nauka śpiewu odbywała się dwa razy tygodniowo w dwóch oddziałach (po 2 godziny tygodniowo). Brało w niej udział ogółem 71 uczniów całego gimnazyum. Ćwiczono na kursie niższym 16 kościelnych pieśni, 8 świeckich pieśni; na kursie wyższym po 12 kościelnych i świeckich pieśni.

Na szkolnych nabożeństwach śpiewał chór młodszych i starszych.

IV. Tematy wypracowań pisemnych

z klas wyższych (dla języków nowożytnych).

a) Tematy zadań polskich.

KLASA V. 1. *a)* Wśród jakich okoliczności spotykamy się z księdzem Robakiem w Panu Tadeuszu (dom.). *b)* Koleje życia Jana Bieleckiego (szk.). 2. *a)* Wieczerza staropolska według Pana Tadeusza (szk.). *b)* Dzikie pola (na podst. „Ogniem i Mieczem") (dom.). 3. Sąd nad Orontosem (na podstawie lektury szkolnej greckiej (szk.). 4. Boska opieka tajnie nagradza uczynki człowieka (szk.). 5. *a)* Przyczyny upadku cesarstwa zachodniorzymskiego (dom.). *b)* Przebieg sporu o zamek i jego zakończenie („Zemsta") (szk.). 6. *a)* Czas to pieniądz (uzasadnić) (dom.). *b)* Widok z góry Jaroszowickiej (szk.).

KLASA VI. 1. *a)* Co zawdzięcza Polska w średnich wiekach cywilizacyi Zachodu? *b)* Dlaczego mity mają moc owładającą naród? (dom.). 2. *a)* Charakter literatury naszej do w. XV. *b)* Pogląd Reja na cnotę, szczęście i obowiązek (szkolne), 3. *a)* Przyczyny wzrostu i upadku reformacyi w Polsce. *b)* „Kto dla siebie pracuje, ten siły utraca... Kto dla braci pracuje, ma moc za miliony, rośnie w siłę jak olbrzym o ziemię rzucony“ (dom.). 4. Jakie znamiona dramatu klasycznego ma „Odprawa posłów greckich“? (szk.). 5. *a)* Główne kierunki poezyi polskiej XVI. w. *b)* Byś serce moje rozkroił, nie znalazłbyś w niem nic innego, jedno to słowo: „Zginiemy“ (dom.). 6. *a)* Pierwiastek swojski w poezyi Szymonowicza. *b)* Życie komorki (dom.). 7. Dlaczego Skarga każe nam miłować ojczyznę? (szkolne). 8. *a)* Przyczyny zanikania mądrości i piękna w literaturze XVII. wieku. *b)* Piękno w życiu codziennem (dom.). 9. Troska o ojczyznę u pisarzów w XVII. w. (szk.). 10. „Satyra prawdę mówi, względów się wyrzeka, wielbi urząd, czci króla, lecz sądzi człowieka“ (do króla sat. I. Kras.).

KLASA VII. 1. *a)* Wpływ racyonalizmu francuskiego na naszą literaturę. *b)* Zła fortuna ma to dobrego, że rozumu nauczy a przyjaciela pokaże (dom.). 2. Rozwój komedyi XVIII. w. i jej wzory (szk.). 3. *a)* Wady i błędy polityczne polaków (na podst. lit. w. XVIII.). *b)* Kto szuka tego co łatwe, nie znajdzie tego co wielkie (dom.). 4. Które pierwiastki pierwszych poezyi Mickiewicza znajdujemy u poetów pop. wieków? (szk.). 5. *a)* Klasycyzm — pseudoklasycyzm a romantyzm. *b)* Na czem polega prawdziwa przyjaźń? (dom.). 6. Znaczenie powieści Wajdeloty (szk.). 7. *a)* Pierwiastek subjektywny w „Panu Tadeuszu“. *b)* „Chociaż gleba może licha, nie trza ustępować z drogi... Wiara jeszcze jakoś w ludzie“. Wysp. (dom.). 8. *a)* Znaczenie romantyzmu w życiu naszego narodu. *b)* Potęga pieśni wedle słów: „Płomień rozgryzie malowane dzieje, Skarby mieczowi spustoszą złodzieje, Pieśń ujdzie cało...“ K. W. (dom.). 9. Na czem polega komizm w utworach Fredry? (szk.). 10. Poezya polska przed a po 1830 r. „Wasz to obyczaj cierń w życia przeciągu kłaść im na głowy, kwiat — aż na posągu“. Głos umarłych Ad. Naruszewicza (dom.).

KLASA VIII. 1. *a)* Która z książek przeczytanych najlepiej mi się podobała i dlaczego? (dom.). *b)* „Ale natura pogwałcona

mścić się będzie" (na podstawie „Balladyny") (szk.). 2. Lilla Weneda a Róża Weneda (szk.). 3. *a)* Cudowność w „Anhellim" (dom.). *b)* Charakterystyka Heliogabala (szk.). 4. Cechy poezyi po r. 1831 (szk.). 5. *a)* Zasługi cesarstwa rzymskiego około cywilizacyi (dom.). *b)* Przebieg akcyi w „Karpackich góralach" (szk.).

b) Tematy zadań niemiekich.

KLASA V. 1. Der Schüler, ein Gentleman (szk.). 2. Der Übermut Fräulein Kunigundas, nach Schillers „Handschuh" (dom.). 3. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 4. Der Allerseelentag (dom.), 5. Wie entstanden Berge und Täler? (szk.). 6. Ein Gladiatorenkampf in Pompei (dom.). 7. Der Kampf bei Thermopylae (szk.). 8. Was berichtet uns die polnische Sage von Krakus und Wanda? (dom.). 9. Tempora mutantur nos et mutamur in illis (szk.). 10. Hannibals Alpenrede (dom.). 11. Inwiefern sind die Bakterien dem Menschen nützlich? (szk.). 12. Wie werde ich die Ferien zubringen? (dom.). 13. Madonna della Sedia (szk.). 14. Die letzten zehn vom vierten Regiment (dom.).

KLASA VI. 1. Mythische Deutung des Märchens, Dornröschen (szk.). 2. Wie erging es Braun dem Bären im Schlosse Malepartus? (dom.). 3. Wie ich den Tag zubringe (szk.). 4. Was erfahren wir über Solimans Person, seine Taten und seine Bedeutung in der Geschichte aus dem Gespräch mit Levi? (dom.). 5. Wie entschuldigt sich der Drachensieger vor dem Grossmeister? (szk.). 6. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (dom.). 7. Der Zorn des Achilles (szk.). 8. Man muss das Eisen schmieden, so lange es warm ist (dom.). 9. Die Nahrungsmittel der Menschen mit Berücksichtigung auf den Weltkrieg (szk.). 10. Nicht die Gewaltigkeit der Armee, noch die Tüchtigkeit der Waffen, sondern die Kraft des Gemütes ist es, welche Siege erkämpft (dom.). 11. Erzählung des Richters, nach Goethes Hermann und Dorothea? (szk.). 12. Das Zeusideal der Griechen (dom.). 13. Rückblick auf das Schuljahr 1915/16 (szk.). 14. Charakteristik des Wirtes, zum goldenen Löwen nach Goethes „Hermann und Dorothea" (dom.).

KLASA VII. 1. „Zuvor getan, hernach bedacht, hat manchen in gross Leid gebracht" (szk.). 2. Die Ferien, eine Ergänzung des Schuljahres (dom.). 3. Das Nibelungenlied und seine Entstehung (szk). 4. Die Folgen des 30-jährigen Krieges. (dom.).

5. Tells Charakteristik (szk.). 6. Die weltbekannten Verräter in der Geschichte (dom.). 7. Hüon in Bagdad (szk.). 8. Chodowiecki als Maler (dom.). 9. Belsazar (Gedankengang) (szkolne). 10. Max Piccolomini (dom.).

KLASA VIII. 1. Ein Rückblick auf das verflossene Schuljahr (szk.). 2. Faust und Twardowski. (Vergleichung) (dom.). 3. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 4. Welche Erfindungen befördern die gegenwärtige Kriegsführung? (dom.). 5. Warum ist die Ahnfrau eine Schicksalstragödie? (szkolne). 6. Die Entstehung der Ostmark (dom.). 7. Bericht über meine Privatlektüre (szk.). 8. Iphigenie auf Tauris. (Exposition) (dom.).

V. Zbiory naukowe.

1. Biblioteka nauczycielska

liczyła z końcem r. szk. 1915/16 4917 dzieł w 9427 tomach.

Przyrost w r. szk. 1915/16:

Zakupiono: *Krisch*: Astronomisches Lexikon; wydawnictwo Arcta: Księga wiadomości pożytecznych; Dr. K. Siegel, Methodik des Unterrichts in der philosophischen Propädeutik; Krebs-Haberl, Methodik des Unterrichts in der Religion.

Prenumerowano: Zeitschrift für oest. Gymnasien, Zeitschrift für pädagogische Psychologie, Neue Jahrbücher für das klassische Altertum, Archiv für systematische Philosophie, Kunstwart; Lehrproben und Lehrgänge, Petermanns Mitteilungen, Język polski, Rocznik Slawistyczny.

Otrzymano w darze: 13 dzieł szkolnych (z Dyrekcyi c. k. szkoły realnej w Żywcu), Sprawozdania szkolne przedlitawskich szkół średnich.

2. Biblioteka uczniów.

a) **Dział polski zawierał 1264 dzieł w 1634 tomach.**

Przyrost w r. szk. 1915/16: 0.

Z biblioteki mogli korzystać wszyscy uczniowie klas I—VIII.

Udział uczniów i ruch książek w r. szk. 1915/16:

KLASA	Liczba uczniów wypożyczających	Liczba książek wypożyczonych
I a + b	14	42
II a + b	44	206
III a + b	43	202
IV.	29	88
V.	30	138
VI.	25	249
VII.	23	128
VIII.	8	48
Razem	**217**	**1101**

b) **Dział niemiecki.**

Biblioteka liczyła 445 dzieł w 534 tomach.

Z biblioteki uczniowie korzystać nie mogli.
Przyrost w r. szk. 1915/16: 0.

3. Gabinet geograficzny

posiadał	albumów i obrazów	93
	map	137
	atlasów	22
	globusów	4
	zbiór produktów monarchii	1
	taśmę mierniczą	1

Przyrost w r. szk. 1915/16: 5 map i 2 atlasy.

4. Gabinet historyi naturalnej

zawierał w dziale	mineralogicznym okazów i tablic	975
„ „	botanicznym	142
„ „	zoologicznym	407

Przyrost w r. szk. 1915/16: 0.

5. Gabinet fizykalny

posiadał przyrządów 421.

Ubytek w r. szk. 1915/16: (nr. 132, 1 luneta wysłana dla celów wojskowych do Militärkomitee w Wiedniu Getreidemarkt 9 dnia 26/VII 1915; nr. 175, 1 teleskop dla tych samych celów wysłany dnia 22/VIII 1915 tamże, wskutek rozp. min. z dnia 16 lipca 1915 l. 20899 i rozp. c. k. Rady szk. kr. z dnia 21 lipca 1915 l. 14224/IV).

6. Gabinet rysunkowy

posiadał modelów gipsowych	46
„ drewnianych	60
„ szklanych	40
„ majolikowych	10
liści naturalnych i piór ptasich	100
dawnych wzorów rysunkowych	150
imitacyi grzybów	12
wypchanych ptaków	13
naczyń glinianych	18
modeli z metalu	7
draperyi	4
chustek kolorowych	4
motyli	30

Przyrost w r. szk. 1915/16: 0.

7. Gabinet archeologiczny

posiadał 104 pozycye.

Przyrost w r. szk. 1915/16: 0.

8. Biblioteka książek szkolnych

dla ubogich uczniów (zawiadowca prof. Niespodziański) zakupiła w ostatnim roku szkolnym książek za 70 K.

VI. Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych.

1. *C. k. Rada szkolna kraj. reskr. z 1/IX. 1915, l. 188/pr.* poleca skierowanie licznych zastępów młodzieży do zawodów praktycznych, wymagających w obecnej dobie i najbliższej przyszłości jak największej ilości dzielnych, produktywnie pracujących jednostek. Studya praktyczne w szkołach przemysłowych, handlowych i t. p. otwierają młodzieży widoki znacznie szybszego uzyskania pomyślnych warunków bytu, niż na długie lata rozłożone studya gimnazyalne i uniwersyteckie. W szczególności zwraca się uwagę młodzieży i jej rodziców na seminarya nauczycielskie. Szczerby, które wojna czyni jak w innych zawodach, tak i w szeregach nauczycielstwa oraz zapowiadająca się obecnie możność działania na szerszych niż dotąd obszarach, dają rękojmię, że absolwenci seminaryów nauczycielskich zdobędą korzystne stanowiska w chwili, gdy ich rówieśnicy pracujący w szkole średniej często w najtrudniejszych warunkach, jeszcze będą dalecy od możności zarabiania na najskromniejsze utrzymanie.

2. *C. k. Rada szkolna kraj. reskr. z dn. 1/X 1915 l. 8935* zaznacza, że w r. 1915/16 prawie każdy uczeń seminaryum nauczycielskiego otrzyma stypendyum pedagog. wystarczające na skromne utrzymanie.

3. *C. k. Rada szkolna kraj. reskr. z dn. 5/X 1915 l. 21148/IV* podaje do wiadomości, że o uwolnienie od opłaty szkolnej mogą się ubiegać w razie niezamożności uczniowie publiczni, którzy na podstawie klasyfikacyi za r. 1913/14 uzyskali warunki do uwolnienia potrzebne, bez względu na to, czy za r. szk. 1914/15 złożyli w zakładzie publicznym lub przed komisyą egzamin roczny z pomyślnym skutkiem lub po całorocznej przerwie w studyach wstąpili do klasy, do której ich uprawniało świadectwo szkolne z r. 1913/14. Uczniowie publiczni, uczęszczający do klas normalnych lub połączonych, którzy w r. szk. 1913/14 nie byli uwolnieni od opłaty szkolnej i przy klasyfikacyi końcowej za ten rok nie uzyskali warunków do uwolnienia potrzebnych, w roku zaś następnym złożyli z pomyślnym wynikiem egzamin roczny bądź w zakładzie publicznym bądź przed specyalną komisyą, mogą wnieść podanie o uwolnienie od opłaty szkolnej.

4. *C. k. Rada szkolna krajowa reskr. z dn. 19/X. 1915, l. 23114/IV.* upoważniło Dyrekcyę, aby uczniów, którzy w zeszłym roku wydarzeniami wojennemi zniewoleni do przerwania studyów nie potrafili przygotować się do egzaminu wstępnego do odpowiedniej klasy wyższej z początkiem r. szk. 1915/16 i pragnęliby ten egzamin złożyć na drugie półrocze tego roku, przypuszczały wyjątkowo w b. półroczu do przysłuchiwania się nauce szkolnej w odpowiedniej klasie, o ile na to frekwencya i inne okoliczności pozwolą i jak długo uczniowie ci zasługiwać będą na to dobrodziejstwo ścisłą karnością, regularnem uczęszczaniem do szkoły i rzetelnym udziałem w nauce. Jeżeli tacy uczniowie złożą z początkiem drugiego półrocza z pomyślnym skutkiem egzamin wstępny i będą zaliczeni w poczet uczniów publicznych, przysługuje im prawo uwolnienia od opłaty szkolnej, o ile w ostatniem świadectwie szkolnem posiadali cenzury do uwolnienia potrzebne. Celem uzyskania tego uwolnienia powinni uczniowie ci wnieść we właściwym czasie podania poparte świadectwem ubóstwa bez względu na to, czy w r. szk. 1913/14 byli lub nie byli uwolnieni od opł. szk.

5. *C. k. Rada szkolna kraj. reskr. z dn. 11/XI. 1915, l. 26286/IV.* ogłasza, że na podstawie rozp. c. k. Ministerstwa W. i O. z dnia 15/XI. 1915, l. 31784 można uczniów szkół średnich, którzy w r. 1914/15 rozpoczęli czynną służbę wojskową w c. i k. Armii lub Legionach, a którzy obecnie wskutek zwolnienia od dalszej służby wojskowej lub z innych powodów, powrócili ze służby wojskowej i mogą jeszcze w r. 1915/16 studya napowrót podjąć, przyjmować dodatkowo do tej klasy, do której uczęszczaliby, gdyby ich studya nie doznały przerwy, a były pomyślne. Uczniów takich należy i w tym przypadku przyjąć bez przeszkód do wyższej klasy, chociażby im w swoim czasie przy wystąpieniu ze szkoły nie wydano po myśli rozp. minist. z dnia 30/I. 1915 l. 279/K U M. wcześniejszego świadectwa rocznego. W tych wypadkach nie należy jednak wydawać dodatkowo świadectw rocznych za rok 1914/15.

6. *C. k. Ministerstwo W. i O. reskr. z dn. 25/II. 1916 l. 607 (c. k. Rada szk. kr. resk. z dn. 15/III. 1916 l. 4753/IV.* zezwala byłym uczniom szkół średnich jeszcze w r. szk. 1915/16 nie reaktywowanych lub takim uczniom, którzy z powodu wydarzeń wojennych nie mogli powrócić do swojego zakładu, na hospitowanie nauki także w innych zakładach w r. 1915/16 i na

składanie egzaminów rocznych i egzaminów dojrzałości w tychże zakładach, o ile udowoonią, że otrzymali za r. szk. 1914/15 pomyślne świadectwo roczne z klasy poprzedniej. W sprawie uwolnienia takich hospitantów od opłaty szkolnej należy zastosować rozp. c. k. Min. W. i O. z dn. 28/VI. 1915 l. 18704 (pop. sprawozd. Dyrekcyi c. k. gimn. w Wadowicach z r. 1914/15 str. 26).

7. *C. k. Ministerstwo W. i O. reskr. z dn. 15/III. 1916 l. 1091/KUM* przyznaje ulgi przy składaniu wcześn. egzaminu dojrzałości i odnoszące się do wcześniejszego wydawania świadectw. rocznych uczniów szkół średnich, należących do rocznika 1898, którzy przy przeglądzie zostaną uznani za uzdolnionych i mają obecnie rozpocząć służbę wojskową — analogiczne do ulg wydanych rozporządzeniem ministeryalnem z 30/I. 1915 l. 279/KUM (pop. sprawozd. Dyrekcyi c. k. gimn. w Wadowicach z r. 1914/15 str. 23, 24).

8. *C. k. Rada szkolna kraj. reskr. z dnia 31/III. 1916 l. 3679/IV.* podaje do wiadomości, że uczniowie, którzy powrócili ze służby wojskowej i po myśli rozp. min. z dn. 5/XI. 1915, l. 31784 (reskr. c. k. Rady szk. kr. z dnia 11/XI. 1915 l. 26286/IV.) zostali w ciągu r. szk. 1915/16 przyjęci do klasy wyższej, chociaż nie otrzymali świadectwa z klasy poprzedniej, ani nie zdali egzaminu wstępnego, o ile później zostaną przypuszczeni do egzaminu dojrzałości, nie potrzebują zdawać egzaminu uprzedniego z materyału naukowego historyi naturalnej V. i VI. klasy gimnazyalnej, gdyż postanowienia §. 17 przepisów maturalnych, odnoszące się do egzaminów uprzednich z poszczególnych przedmiotów, stosują się tylko do eksternistów. Uczniowie ci mają być tak traktowani, jakby prawidłowo i z pomyślnym wynikiem korzystali z nauki hist. naturalnej także podczas tego czasu, w którym faktycznie z powodu odbywania służby wojskowej nie uczęszczali do zakładu.

C. k. Rada szkolna kr. reskr. z dn. 25/IV. 1916 l. 8364/IV. zezwala, aby tych uczniów klasy VIII., którzy przy obecnym przeglądzie pospolitaków zostali uznani za zdolnych do służby wojskowej i mają zgłosić się w najbliższym czasie do czynnej służby wojskowej, o ile oni sami, względnie ich rodzice wyraźnie tego zażądają, zrzekając się równocześnie ułatwień przyznanych rozp. min. z dnia 15/III. 1916 l. 1091/KMN, przypuszczono do normalnego egzaminu dojrzałości w przeciągu pierwszej połowy maja

b. r. Wyżej wymienieni abituryenci, o ile przy tym egzaminie dojrzałości uznani zostaną za dojrz., otrzymają do rąk własnych normalne świadectwa dojrzałości. Wszyscy inni abituryenci klasy VIII., którzy nie są powołani do czynnej służby wojskowej, przystąpią do ustnego egz. dojrz. w terminie właściwym, który później będzie ogłoszony.

VII. Fizyczny rozwój młodzieży.

Na fizyczny rozwój młodzieży wpływały w ubiegłym roku szkolnym nauka gimnastyki, ćwiczenia polowe, gry i zabawy, ćwiczenia karabinowe, ćwiczenia w strzelaniu i wycieczki.

Gimnastyka była przedmiotem obowiązkowym. Uwalniano od niej uczniów ułomnych lub słabowitych — świadectwo lekarskie — oraz takich, którzy przyjeżdżali na naukę z Andrychowa i Kalwaryi. Uczęszczało na gimnastykę ogółem 309 to jest 77% uczniów publicznych. Niestety z braku własnej sali gimnastycznej i zajęcia sali „Sokoła" przez wojsko, ćwiczenia odbywały się regularnie tylko w cieplejszej porze wiosennej częścią na podwórzu gimnazyalnem, częścią na boisku sokolem a kilkakrotnie także na błoniach.

Ćwiczenia polowe odbywały się zgodnie z planem ministeryalnym z dnia 2 czerwca 1915 l. 533 przez cały rok szkolny w każdą środę i sobotę po południu, o ile na to dozwalały miejscowe stosunki klimatyczne. Nadto przeznaczano w każdym miesiącu jesiennym i wiosennym jeden dzień wolny od nauki na całodzienne ćwiczenia polowe. Gry i zabawy uprawiano bądźto łącznie z gimnastyką i ćwiczeniami polowemi bądźto podczas wycieczek klasowych. Kierowali ćwiczeniami polowemi profesorowie A. Matysiak i J. Roman a w porze wiosennej także K. Usiękniewicz.

Ćwiczenia karabinowe i ćwiczenia w strzelaniu odbywały się głównie w miesiącach wiosennych pod kierunkiem prof. Usiękniewicza i porucznika tutejszej c. i k. Komendy wojskowej P. Sokulskiego. Brali w nich bardzo chętny udział wszyscy lepiej rozwinięci i silniejsi uczniowie klasy V., VI. i VII. Za chętną, fachową pomoc tak w strzelaniu jak i całodziennych ćwiczeniach polowych składa Dyrekcya WP. Sokulskiemu należne podziękowanie.

Wycieczki. Już w czasie feryi 1915 r. odbywali uczniowie miejscowi pod kierownictwem prof. Matysiaka wycieczki mniejsze w liczbie 12 i większe w liczbie 3. W ciągu roku szkolnego odbywano wycieczki bliższe i dalsze. Wycieczki bliższe głównie z klasami niższemi organizowali głównie profesor nauk przyrodniczych H. Fogl i prof. A. Matysiak. Mimo dość chłodnej i zmiennej wiosny odbyto 22 wycieczek. Dalsze przeważnie całodniowe wycieczki odbyli ze swemi klasami Gospodarze klas: do Kalwaryi (kl. I.), do Zagórnika (kl. IIa), do Kalwaryi (kl. IIa+b), na Gancarz (kl. IIIa), do Podlas i Kóz (kl. III b), do Andrychowa i Bielska (kl. IV), do Bielska (kl. V), do Brzeszcz (kopalnie węgla, kl. VI), do Stryszawy na górę Jałowiec (kl. VII).

Sport saneczkowy i ślizgawka nie mogły się rozwinąć z powodu niezwykle — od szeregu lat — łagodnej, choć za to i niezwykle długiej zimy. Dość wspomnieć, że po względnie ciepłych dniach marca nastąpił niezwykle chłodny kwiecień i maj i niezbyt ciepły czerwiec, że największe, szczęściem niedługo leżące śniegi spadły w dniach 16 i 17 kwietnia b. r.

VIII. Warsztaty szkolne.

Warsztaty studenckie były w ubiegłym roku szkolnym dla braku lokalu zamknięte.

IX. Orkiestra gimnazyalna.

Mimo znacznego przerzedzenia szeregów młodzieży starszej, która w latach poprzednich oddawała się muzyce, pozostała garstka nie przestając być czynną skupiła się w orkiestrę mieszaną. Ćwiczenia odbywały się średnio biorąc dwa razy na tydzień. Fachowych wskazówek udzielał członkom orkiestry P. Tadeusz Kalec, słuchacz praw, były uczeń naszego zakładu. Kuratorem orkiestry był prof. Michałkiewicz.

Zaznaczyć należy, że miejscowa orkiestra 20 p. obrony krajowej korzystała za zezwoleniem Dyrekcyi z instrumentów oraz ze zbioru muzycznego orkiestry gimnazyalnej.

X. Praca umysłowa nadobowiązkowa.

1. **Czytelnia uczniów.** Po przeszło rocznej przerwie otwarto Czytelnię porankiem dnia 29 listopada 1915. Zarząd sprawował wydział wybrany z pomiędzy uczniów klas wyższych. Urząd prezesa piastował Stanisław Nikliborc z klasy VII. Do Czytelni należeli uczniowie klas od V. do VIII. Kuratorem był prof. Michałkiewicz.

Praca członków koncentrowała się głównie w kółkach. Z klasy V. wystąpili z referatami: Zarazik: Postacie historyczne w Panu Tadeuszu; Mroszczyk: Rola Wojskiego w Panu Tadeuszu; Ryłko: Przyroda w Panu Tadeuszu; Pawłowska: Słownik do Pana Tadeusza. Z klasy VI. Kozłowski Karol: Andrzej Krzycki; Rosner: Klemens Janicki; Hajewski Wł.: Dante i Boska komedya; Pogląd na dziejopisarzy XVII. wieku; Urbańczyk Fr., Egzekucya praw u Skargi; Chwierut A.: Prawo w Polsce; Kapellnerówna Czesława: Kobiety Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego; Talaga P.: Stanowisko Trembeckiego w literaturze; Komedya polska przed Zabłockim. Z klasy VII. Essmanowski St.: Odyssea Siemieńskiego; Łazarski W.: Romantyzm i jego rozwój. Uczniowie klasy VIII. urządzili Wieczorek ku czci trzech wieszczów, poranek Styczniowy i poranek na otwarcie czytelni.

2. **Kółko przyrodnicze.** Wygłosili referaty uczniowie: a) z klasy V. Schneider J.: Trzęsienia tektoniczne ziemi; Knoblauch M.: Działalność erozyjna mórz, rzek i lodowców; b) z klasy VI. Chwierut A.: Życie w otchłaniach morskich; Pitułej Wł.: Mózg i jego czynności; Hajewski Wł.: O dziedziczności; Buszek St.: O regeneracyi; Bujak K.: O bakteryach.

3. **Kółko dramatyczne** urządziło cztery przedstawienia „Betleem Polskiego“ L. Rydla; „Matka żyje“ J. Strokowej i III. część „Dziadów“. Przedstawienia cieszyły się liczną frekwencyą i przyniosły znaczny dochód.

4. **„Nasz Łan“.** Pod tym tytułem wydała młodzież szkolna dwa numery pisma, w którem umieścili oryginalne artykuły — poezye, opowiadania, rozprawki — J. Dorozińska z kl. VIII., Essmanowski St. z kl. VII., Cz. Kapellnerówna z kl. VI., St. Pawłowska z kl. V., Koppel H. z kl. VIII., Nikliborc St. z kl. VII., Urbańczyk Fr. z kl. VI. Redakcya odbywała od czasu do czasu posiedzenia, na których odczytywano zgłoszone utwory i odbywano nad nimi dyskusyę.

5. Kółko muzyczno-śpiewackie. Członkowie zbierali się dwa razy tygodniowo w chwilach wolnych. Ćwiczono tercety skrzypcowe, skrzypce z fletem i fortepianem. Śpiewacy ćwiczyli około 30 pieśni na głosy męskie. Praca przyniosła członkom dużo wyrobienia muzycznego.

6. Kółko szachowe skupiło wszystkich miłośników tej pięknej gry. W turnieju, w którym wzięli udział wszyscy wybitniejsi szachiści, otrzymali nagrody: Czykaluk (kl. VIII.) i Nikliborc (kl. VII.), którzy się podzielili I. i II. nagrodą. Dalsze nagrody przyznano Podobie, Gedlowi i Korczykowi (kl. VII.).

Sprawozdanie kasowe Czytelni.

A) DOCHÓD:

1. Pozostałość z roku ubiegłego	203·93	K.
2. Przew. ks. J. Wolny z Oświęcimia	30·00	„
3. WP. Sołtys	10·00	„
4. WP. Reich	5·00	„
5. Mniejsze datki dobrowolne	10·30	„
6. Dochód z wieczorków i przedstawień	216·60	„
7. Wkładki członków	84·30	„
8. Zwrot funduszów wypożyczonych	93·28	„
9. Inne pomniejsze dochody	33·61	„
Razem	687·02	K.

B) ROZCHÓD:

1. Koszta utrzymania Czytelni	106·52	K.
2. Zakupno i oprawa książek	120·00	„
3. Inne wydatki	21·08	„
4. Zasiłki udzielone Redakcyi „Łanu“, Kółku dramatycznemu i szachowemu	102·80	„
Razem	350·40	K.

Zestawienie: Dochód	687·02	K.
Rozchód	350·40	„
Pozostałość na r. 1916/17	336·62	K.

Szlachetnym ofiarodawcom składa Dyrekcya zakładu gorące podziękowanie.

XI. Stypendya, pomoc koleżeńska, zapomogi, fundusze.

1. Stypendyści.

Składkowe stypendya szkolne *w rocznej kwocie po 150 Kor. pobierali:*

1. **Sarnicki Jan** z kl. I b,
2. **Dyduch Wincenty** z kl. II a,
3. **Kublin Leon** z kl. III a,
4. **Uczniak Franciszek** z kl. VI.,
5. **Essmanowski Stefan** z kl. VII.

Inne stypendya pobierali:

6. **Nowosielski Bogusław** z kl. IV., stypendyum z fundacyi nadwyżek karnych w rocznej kwocie 200 Kor.
7. **Danek Jan** z kl. IV., stypendyum z fundacyi ś. p. ks. Jana Nowaka w rocznej kwocie 380 K. (nadane przez Wydział krajowy z 20 sierpnia 1904 l. 139116).
8. **Kawaler Józef** z kl. VI., stypendyum z fundacyi ś. p. Dyrektora Seweryna Arzta w rocznej kwocie 122·50 K.

Ogółem 8 uczniów zakładu pobierało stypendya w łącznej kwocie 1457·50 Kor.

Na składkowe stypendya szkolne złożyły się następujące dochody:

Klasa	I a złożyła . .	53·28 Kor.
„	I b „ . .	55·40 „
„	II a „ . .	61·90 „
„	II b „ . .	62·50 „
„	III a „ . .	62·50 „
„	III b „ . .	45·90 „
„	IV. „ . .	73·86 „
„	V. „ . .	50·34 „
„	VI. „ . .	41·76 „
„	VII. „ . .	44·10 „
„	VIII. „ . .	11·54 „
Do przeniesienia . .		563·08 Kor.

Z przeniesienia . .	563·08	Kor.
Grono Profesorów	104·50	„
JWP. Dr. Dembowski, wiceprezydent R. S. K.	50·00	„
Z wieczorku urządzonego przez kl. VII. . . .	80·00	„
Składka podczas wieczorku z inicyatywy WP. radcy Nikliborca	35·00	„
Z przedstawienia jasełek „Betleem Polskie" .	80·00	„
% do 31/12 1915 od funduszów lokowanych w Pow. Kasie Oszczęd. w Wadowicach . . .	2·91	„
Razem . .	915·49	Kor.

Z tego wydano na 5 stypendyów po 150 K. łączną kwotę 750 K. Pozostałość na rok 1916/17 wynosi 165 K. 49 h.

Przewodniczącym komisyi stypendyjnej był dyrektor zakładu, skarbnikiem prof. Józef Cież.

2. Pomoc koleżeńska.

A) DOCHÓD.

1.	Pozostałość z r. 1914/15	83·81	Kor.
2.	Przy wpisach przed feryami	6·30	„
3.	„ „ po feryach	116·44	„
4.	Część dochodu z przedstawienia 30/7	55·50	„
5.	WP. Dr. Kapellner	10.00	„
6.	Prof. C. Kamecki	20·00	„
7.	Wydział Rady powiatowej w Wadowicach . .	200·00	„
8.	WP. Dr. Karaś ze Suchej	30·00	„
9.	Prof. Stokłosa	4·00	„
10.	Klasa IV. jednorazowo	15·70	„
11.	Na listy składkowe (Prof. Roman) zebrano . .	1717·97	„
12.	Ks. Prof. Dr. Z. Karaś zebrał od uczniów . .	300·11	„
13.	Ks. L. Prochownik „ „ „ . .	65·00	„
14.	Drobne datki	11·93	„
	Razem . . .	2636·76	Kor.

B) ROZCHÓD.

1. Zakupno książek szkolnych	70·00	Kor.
2. Odzież i obuwie	743·06	„
3. Opłata szkolna	80·00	„
4. Lekarz i lekarstwa	49·00	„
5. Fundusz stypendyjny ś. p. dyr. Sew. Arzta .	26·66	„
6. Na tanią kuchnię	200·00	„
7. Na wsparcia miesięczne	1152·84	„
8. Inne drobne wydatki	9·00	„
Razem . . .	2330·56	Kor.
Pozostałość na rok następny wynosi	306·20	Kor.

JW. Pani Peterschowa ofiarowała 1 płaszcz, 2 bluzki, 1 kurtkę, 3 pary spodni i 3 czapki, które rozdano między potrzebujących uczniów.

Wszystkim szlachetnym ofiarodawcom składa Dyrekcya w imieniu młodzieży gorące podziękowanie.

3. Zapomogi.

a) Zapomogę *z fundacyi* im. Najdost. Arcyks. *Gizeli* w kwocie 16 K. otrzymał Radwan Stefan z kl. I a.

b) Zapomogi *z fundacyi* im. *Mikołaja Kopernika* po 63 K. przyznał Wydział krajowy na wniosek Dyrekcyi uczniom Kawalerowi Józefowi z kl. VI. i Nikliborcowi Władysławowi z kl. VII.

4. Fundusz na gry i zabawy.

Pozostałość kasowa z r. 1914/15	187·20	Kor.
Dochody w r. szk. 1915/16	772 00	„
Wydatki	624·00	„
Pozostałość na rok szkolny 1916/17 . . .	335·20	„

5. Fundusz warsztatowy.

Pozostałość z r. poprzedniego	138·90	Kor.
Pokrycie zaległego rachunku w kwocie . .	59·40	„
Pozostałość na rok następny	79·50	„

6. Fundusz orkiestralny.

Pozostałość z roku 1914/15	184·90	Kor.
Wydatki	68·47	„
Pozostałość na rok następny	116·43	„

XII. Statystyka uczniów.

TYTUŁY	I. a	I. b	II. a	II. b	III. a	III. b	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Razem
A) **Rok szkolny 1914/15.**												
a) uzupełnienie klasyfikacyi za rok szk. 1914/15.												
Do egzaminu popr. przeznacz.		3		6		0^{1}	6	6	1	—	—	22^{1}
Egzamin poprawczy. złożyło .		3		5		0^{1}	5	4	1	—	—	18^{1}
Egzaminu popr. nie złożyło .		—		1		—	1	1	—	—	—	3
Do egzaminu nie zgłosiło się .		—		—		—	—	1	—	—	—	1
b) ostateczny wynik klasyfikacyi za rok szk. 1914/15.												
Uzdolnionych chlubnie	8^{5}		13^{2}		11^{3}		3	12	7	2	3^{1}	59^{11}
Uzdolnionych	31^{3}		26^{3}		26^{7}		32^{5}	22^{5}	23^{12}	14^{3}	6^{2}	180^{40}
Uzdolnionych na ogół	3		7^{1}		3^{1}		4^{1}	—	—	—	—	17^{3}
Nieuzdolnionych	3		3		—		2^{1}	0^{2}	—	0^{1}	—	8^{4}
Nie klasyfikowano	—		0^{2}		0^{2}		0^{2}	0^{1}	0^{1}	1^{2}	0^{1}	1^{11}
Ogółem z końcem r. 1914/15 było uczniów	45^{8}		49^{8}		40^{13}		41^{9}	34^{8}	30^{13}	17^{6}	9^{4}	265^{69}
B) **Rok szkolny 1915/16.**												
I. Liczba uczniów.	I a	I b	II b	II b	III a	III b	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
Na począt. r. 1915/16 wpisało się	47	38	42	41	34	33	61	44	40	33	22	440
W ciągu roku 1915/16 przybyło	2	—	4	—	3	1	4	—	—	1	7	22
Razem wpisanych było .	49	38	46	41	37	34	65	44	40	39	29	462

TYTUŁ	I. a	I. b	II. a	II. b	III. a	III. b	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Razem
Z wpisanych przyjęto:												
1. Na podstawie egzam. wstęp.	48	31	10	7	4	3	1	3	6	2	7	122
2. „ „ ukończenia klasy poprzedniej w tutejsz. zakładzie	—	—	25	27	25	23	59	37	29	35	16	276
3. w innem gimnazyum	—	—	8	3	7	7	4	3	2	2	6	42
4. repetentów tutej. gimnazyum	1	—	1	4	1	—	1	—	—	—	—	8
5. „ z innego gimn.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
6. dobrowolnie powtarzaj. klasę	—	7	—	—	—	1	—	1	3	—	—	12
Razem	49	38	46	41	37	34	65	44	40	39	29	462
W ciągu roku wystąpiło:	9	5	4	3	3	3	6	7	7	10	11	68
Z końcem roku szk. było:												
a) uczniów publicznych	33	28	38	36	30	27	46	33	30	24	8	333
b) prywatystów	3	—	—	—	2	1	6	2	1	2	7	24
c) prywatystek	4	5	4	2	2	3	7	2	2	3	3	37
Razem	40	33	42	38	34	31	59	37	33	29	18	394
2. Miejsce urodzenia:												
W Wadowicach	7	5	5	14	7	4	9	4	8	4	1	68
W powiecie wadowickim	13	10	13	10	4	6	5	11	4	4	1	81
„ bialskim	2	1	1	—	2	2	3	1	1	3	1	17
„ chrzanowskim	1	1	2	1	1	1	1	3	1	—	1	13
„ myślenickim	1	—	4	—	2	3	3	1	2	3	—	19
„ żywieckim	—	2	3	2	4	—	1	3	1	1	—	17
w innych powiatach Galicyi	9	8	10	9	10	11	24	10	13	6	4	114
w Królestwie Polskiem	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
w Księstwie Poznańskiem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
	33	28	38	36	30	27	46	33	30	24	8	333
3. Mieszkanie uczniów.												
U rodziców	23	18	22	28	20	17	33	19	23	14	5	222
U krewnych	1	—	5	3	—	—	4	1	—	1	1	16
Na stancyi	9	10	11	5	10	10	9	13	7	9	2	95
Razem	33	28	38	36	30	27	46	33	30	24	8	333

4. Wyznanie uczniów.												
Rzymsko katol.	29	26	32	34	27	26	42	32	25	23	6	302
Grecko katol.	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	4
Ormiańsko katol.	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
Mojżeszowe	4	2	6	2	2	2	2	1	4	1	1	26
Razem	33	28	38	36	30	27	46	33	30	24	8	333
5. Język ojczysty.												
Polski	33	28	38	36	30	27	45	33	30	24	7	331
Ruski	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Razem	33	28	38	36	30	27	46	33	30	24	8	333
6. Wiek uczniów.												
Lat 11 liczyło uczniów	7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
„ 12 „ „	4	6	8	9	—	—	—	—	—	—	—	27
„ 13 „ „	8	10	7	11	6	7	—	—	—	—	—	49
„ 14 „ „	10	5	9	12	3	15	15	—	—	—	—	69
„ 15 „ „	3	2	7	2	10	2	8	8	—	—	—	43
„ 16 „ „	1	1	5	2	7	3	14	9	8	—	—	49
„ 17 „ „	—	—	1	—	3	—	6	10	11	10	—	41
„ 18 „ „	—	—	1	—	—	—	2	5	7	10	7	32
„ 19 „ „	—	—	—	—	1	—	1	1	4	1	1	9
„ 20 „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Przeszło 20 lat liczyło uczniów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Razem	33	28	38	36	30	27	46	33	30	24	8	333
7. Stan rodziców												
Właściciele większych posiadł.	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	4
Włościanie i mieszczanie	5	8	18	7	8	8	10	10	11	5	—	90
Rzemieślnicy i przemysłowcy	6	3	4	8	—	1	5	5	3	5	1	41
Kupcy	2	1	2	1	4	—	2	3	3	1	—	19
Urzędnicy, słudzy rząd. i auton.	14	10	8	14	15	13	15	11	10	8	4	122
Lekarze, adwokaci, wojskowi	1	1	2	—	—	2	1	2	—	—	2	11
Zarobnicy	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Wdowy	4	4	3	5	2	2	11	1	3	4	—	39
Sieroty po obojgu rodzicach	1	—	—	1	—	1	1	1	—	1	—	6
Razem	33	28	38	36	30	27	46	33	30	24	8	333

TYTUŁY	I.		II.		III.		IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Razem
	a	b	a	b	a	b						
Fundusze na środki naukowe.												
Taksy wstępne po 4·50 K. . .	184·80	134·40	42·—	21·—	25·20	8·40	33·60	4·20	8·40	12·60	16·80	491·40
Datki na środki naukowe po 2 K	98·—	76·—	92·—	82·—	74·—	68·—	130·—	88·—	80·—	78·—	58·—	924·—
Datki na gry i zabawy po 2 K	78·—	68·—	78·—	70·—	64·—	66·—	104·—	76·—	66·	66·—	36·—	772·—
Taksy za duplikaty świadectw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8·—
Opłata szkolna.												2195·40 K
Uwolnionych w I. półroczu .	22	25	34	26	29	29	50	34	37	36	24	346
Uwolnionych w II. półroczu .	28	28	33	26	26	20	36	27	32	27	13	296
Opłata szkolna w I. półr. . .	810	390	360	450	240	150	450	300	90	90	150	3480
Opłata szkolna w II. półr. . .	360	150	270	360	240	330	690	300	30	60	150	2940
Razem .	1170	540	630	810	480	480	1140	600	120	150	300	6420
9. Frekwencya na przedmioty nadobowiązkowe.												
Śpiew	15	9	8	8	8	7	3	1	5	5	2	71
Stenografia	—	—	—	—	—	—	19	1	8	2	1	31
Klasyfikacya za rok szkolny 1915/16. (Stan z dnia 25. czerwca 1916).												
a) Uzdolnionych chlubnie . .	3^{1}	3	10^{3}	6^{1}	11^{2}	7^{1}	8^{6}	4^{1}	12^{2}	7^{1}	2^{1}	73^{19}
b) Uzdolnionych	22	19^{5}	17^{1}	21	13	14^{2}	25^{4}	22^{1}	14	17^{3}	5^{4}	189^{22}
c) Uzdolnionych na ogół . .	2^{3}	5	4	1	2	2	7	—	—	—	—	23^{3}
d) Nieuzdolnionych	6	1	6	6^{1}	4^{2}	4^{1}	4	4	—	—	—	35^{4}
e) Do egz. popr. przeznaczono	—	—	1	2	—	—	1^{3}	3	4	—	1	12^{3}
f) Do egz. uzup. przeznaczono	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
g) Nie klasyfikowano (prywat.)	0^{1}	—	—	—	—	—	—	0^{2}	0^{1}	0^{1}	0^{5}	0^{10}
Razem .	33^{7}	28^{5}	38^{4}	36^{2}	30^{2}	27^{4}	46^{13}	33^{4}	30^{3}	24^{5}	8^{10}	333^{61}

XIII. Kronika zakładu.

Rok szkolny 1915/16 rozpoczął się dnia 3. września 1915 r. uroczystem nabożeństwem.

Wszystkie klasy t. j. kl. I a, I b, II a, II b, III a, III b, IV., V., VI., VII., VIII., umieszczono wskutek przeznaczenia głównego budynku gimnazyalnego przez wojsko na szpital wojskowy w następujący sposób: a) do dnia 1 października 1915 na filii gimnazyum kl. I a, I b, III a, III b, IV., V. i w gmachu c. k. Dyrekcyi okręgu skarbowego kl. VI., VII., VIII.; klasa II a i II b musiały mieć po południu naukę;

b) od 1 października 1915 do 22 listopada 1915 na filii gimnazyum kl. II a, II b, III a, IV., V. (jedną salę przeznaczono na naukę gimnastyki), w gmachu c. k. Dyrekcyi okręgu skarbowego kl. VI., VII., VIII. i w bursie kl. I a, I b, III b. Bursę musiano dnia 22 listopada 1915 opróżnić z powodu zajęcia jej przez wojsko;

c) od 22 listopada 1915 do końca r. szk. 1915/16 na filii gimnazyum kl. I a, II a, II b, III a, IV., V., w gmachu c. k. Dyrekcyi okręgu skarbowego kl. VI., VII, VIII. i w gmachu Kasy Oszczędności kl. I b, III b.

Egzamin wstępny uczniów do klasy I. odbył się dnia 31 lipca 1915 i dnia 1 września 1915.

Egzamina poprawcze, prywatne i wstępne do klas II—VIII. odbyły się dnia 2 września 1915. Dnia 9 września 1915 i 19 listopada 1915 odbyło się w kościele parafialnym żałobne nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Cesarzowej Elżbiety.

Dnia 4 października 1915 odbyło się uroczyste nabożeństwo z okazyi imienin Najjaśniejszego Pana, poczem nastąpił poranek szkolny, na którym wygłosił wykład o życiu i cnotach Wielkodusznego Monarchy oraz o bohaterstwie Jego Armii prof. Michałkiewicz.

Dnia 2 grudnia 1915 jako 67 rocznicy wstąpienia na tron miłościwie panującego Monarchy, odprawione zostało nabożeństwo połączone z uroczystością szkolną, podczas której prof. Gebhardt podał znaczenie tego dnia, podniósł pełne chwały rządy Najjaśniejszego Pana i czyny Jego bohaterskiej Armii, w której szeregach walczą ojcowie, bracia a niejednokrotnie współtowarzysze młodzieży szkolnej.

Dnia 6 stycznia i 9 stycznia 1916 urządziło kółko dramatyczne Czytelni uczniów gimn. przedstawienie „Betleem polskie“ L. Rydla w Czytelni mieszczańskiej. Dochód przeznaczono na cele Koła Ligi Kobiet, na fundusz stypendyjny gimn. i Czytelnię uczniów gimn.

Dnia 20 stycznia 1916 poległ na Wołyniu b. wzorowy uczeń klasy VI. Błasiak Franciszek, sierżant Legionów polskich.

Do spowiedzi i komunii św. przystępowała młodzież 3 razy i odprawiła 3-dniowe rekolekcye.

Dnia 1 maja 1915 umarł w Wadowicach uczeń kl. VII. Kriss Jerzy.

Podczas „Tygodnia Czerwonego Krzyża“ od 30/IV—7/V włącznie, uczniowie sprzedawali odznaki Czerwonego krzyża i kwiaty, zbierali do puszek składki na Czerw. krzyż, zapisywali na członków Czerw. krzyża zapomocą zgłoszeń i pełnili nadzór na Wystawie obrazów w czasie wolnym od nauki szkolnej.

Dnia 1, 2 i 3 maja odbył się piśmienny egzamin dojrzałości, ustny zaś pod przewodnictwem dyrektora zakładu w dniu 4 maja i 16, 17 czerwca b. r.

Dnia 8 maja odbyło się nabożeństwo i egzorta jako w dniu uroczystości św. Stanisława.

W miesiącu maju przeprowadzono zbiórkę metali szlachetnych pod kierunkiem prof. Stokłosy. W miesiącu maju do 15 czerwca odbyła się zbiórka przedmiotów z cyny i ołowiu pod kierunkiem prof. Fogla.

9 czerwca 1916 odbył inspekcyę nauki gimnastyki w tutejszym zakładzie WP. Dr. M. Tokarski, c. k. inspektor dla nauki gimnastyki.

28 czerwca odprawiono nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Ferdynanda, Cesarza Austryi.

Rok szkolny zakończono 30 czerwca 1916 uroczystem nabożeństwem i rozdaniem świadectw.

30 czerwca po południu odbyły się egzamina wstępne do klasy I. na rok szkolny 1916/17.

XIV. Egzamina dojrzałości.

A) MATURA WOJENNA.

Egzamina dojrzałości odbyły się pod przewodnictwem dyrektora zakładu.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

L. p. (chron. w. dat egzam.)	Nazwisko i imię	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Wyznanie	Data egzaminu
1	Stefankiewicz Wojc.	26/X 1897	Trembowla	rz. kat.	5/X 1915
2	Biłyk Juliusz	12/IV 1897	Jasienica	gr. kat.	8/X 1915
3	Boczek Teodor	2/XI 1897	Lachowice	rz. kat.	"
4	Jaworski Mieczysław	17/II 1897	Andrychów	"	"
5	Juszczakiewicz Stan.	21/X 1897	Biała	"	"
6	Solarski Stanisław	23/IV 1897	Dynów	"	"
7	Źródłowski Józef	25/II 1893	Wadowice	"	19/X 1915
8	Dobrowolski Wilh.	7/XI 1896	Trembowla	"	30/XI 1915
9	Hałatek Roman	17/VII 1896	Kęty	"	"
10	Kochanek Mieczysł.	11/VII 1896	Otałęż	"	"
11	Peters Jan	6/VI 1897	Kraków	"	20/III 1916
12	Różański Władysław	26/VI 1898	Zarzecze	"	19/V 1916
13	Sładki Oskar	8/VI 1895	Felsendorf	"	22/V 1916
14	Spiegel Mieczysław	21/II 1896	Zator	mojż.	29/V 1916
15	Hoła Józef	1/II 1893	Monowice	rz. kat.	5/VI 1916

B) MATURA NORMALNA.

Egzamina dojrzałości odbyły się pod przewodnictwem dyrektora zakładu:

a) w dniu 27 września 1915 składał (na mocy pozwolenia c. k. Rady szk. kr. z dn. 21/VIII 1915 l. 17412/IV) ustny egzamin

dojrzałości (po poprzednio złożonym piśmiennym egzaminie dojrzałości przed c. k. Komisyą egzam. w Wiedniu) i otrzymał świadectwo dojrzałości:

16. Kobryń Paulin Konstanty, ur. 19/VI 1895 w Starej Zuczce na Bukowinie, rel. rz. kat.

b) w dniu 11 października 1915:

Świadectwo dojrzałości otrzymał:

17. Bedronek Ignacy (eksternista), ur. 29 lipca 1893 w Wieliczce rel. rz. kat.

c) w terminie zimowym 1916:

Świadectwo dojrzałości otrzymał:

18. Sahs Roman (eksternista), ur. 5 października 1890 w Graboszycach, rel. rz. kat.

d) w terminie letnim 1916:

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się:

uczniów publicznych	8
prywatystów	2
prywatystek	3
eksternistów	3
eksternistka	1
Razem . . .	17

Do egzaminu nie dopuszczono . . . . . 1 ucznia publicznego

Od egzaminu odstąpili . . . . 1 eksternista i 1 eksternistka

Komisya uznała za dojrzałych z odznacz. 3
„ „ „ „ jednogłośnie 7
„ „ „ „ większością gł. 4

Tematy piśmiennego egzaminu dojrzałości:

I. Z języka polskiego (do wyboru):

a) Z bolu zmartwychwstaje duch — z podłości zmartwychwstania nie masz! Z. Krasiński. (Rozwinąć na podstawie przeszłości naszej i stosunków teraźniejszych).

b) Skutki „liberum veto“ i w jaki sposób zwalczali je nasi pisarze XVIII. wieku.

c) Żelazo na usługach człowieka.

II. Z języka łacińskiego: Liv. V., 41.
III. Z języka greckiego: Xenof. Hellen. II., 4, (13—17).

Świadectwo dojrzałości otrzymali po złożeniu egzaminu w dniu 4 maja 1916:

1. (19) Czykaluk Jerzy, ur. 16 lipca 1898 w Tarnopolu, rel. gr. kat. (Politechnika).
2. (20) Hauser Mieczysław, ur. 25 września 1898 w Kamieniu rel. rz. kat. (Agronomia).
3. (21) **Koppel Henryk,** ur. 26 kwietnia 1898 w Rzeszowie, rel. rz. kat. (Filozofia).
4. (22) Taub Henryk, ur. 12 grudnia 1898 w Strzyżowie, rel. mojż. (Medycyna).
5. (23) Usiekniewicz Józef, ur. 19 sierpnia 1898 w Wadowicach, rel. rz. kat. (Filozofia).
6. (24) Zając Stanisław, ur. 3 maja 1898 w Rokowie, rel. rz. kat. (Leśnictwo).

Świadectwo dojrzałości otrzymali po złożeniu egzam. w dniu 16 i 17 czerwca 1916:

7. (25) **Dorozińska Janina** (pryw.), ur. 9 lipca 1897 w Wadowicach, rel. rz. kat. (Filozofia).
8. (26) Kózka Franciszek (ekst.), ur. 4 listopada 1896 w Wilamowicach, rel. rz. kat. (Teologia).
9. (27) Michnar Walenty, (pryw.), ur. 6 lutego 1896 w Markowej, rel. rz. kat. (Teologia).
10. (28) Miętus Józef, (pryw.), ur. 27 maja 1897 w Miętustwie ad Ciche, rel. rz. kat. (Teologia).
11. (29) Mogilnicki Włodzimierz, (ekst.), ur. 7 kwietnia 1898 w Buczaczu, rel. rz. kat. (Politechnika).
12. (30) **Woźnowski Mieczysław,** ur. 13 lipca 1998 w Kołaczycach, rel. rz. kat. (Politechnika).
13. (31) Zamorska Irena, (pryw.), ur. 23 września 1898 w Libuszy, rel. rz. kat. (Filozofia).
14. (32) Zamorska Marya (pryw.), ur. 3 sierpnia 1897 w Libuszy, rel. rz. kat. (Filozofia).

XV. Wykaz książek szkolnych

na rok szkolny 1916/17.

I. KLASA.

Religia. Wielki katechizm religii katolickiej. Kraków 1910. (Zatwierdzony przez Episkopat Austryacki w dniu 9. kwietnia 1894). Opr. 0·60.

Język łaciński. Dr. Zygmunt Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego dla klasy I. i II. Wydanie 6. Lwów 1907. Opr. 1·— K.

Józef Steiner i Dr. Scheindler, Ćwiczenia łać. dla kl. I. opracowane przez Dr. Zygmunta Samolewicza. Wyd. przygotował A. Frączkiewicz Lwów.

Język polski. Antoni Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 11. Lwów 1910. Opr. 2·40 K.

Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla I. klasy z illustracyami. Lwów 1910. Opr. 3·— K.

Język niemiecki. Dr. L. German — Dr. K. Petelenz — St Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla I. klasy, z illustracyami. Wydanie 7. Lwów 1910. Opr. 2·40 K.

Geografia. Eugeniusz Romer, Geografia. Wydanie 2 z atlasem, Lwów 1908. Opr. 3·20 K.

Historya powszechna. Dr. Maryan Janelli i J. Kisielewska, Z dziejów ojczystych, Lwów 1913. Opr. 2·— K.

Matematyka. Ignacy Kranz, Arytmetyka na klasę I. Kraków 1911. Opr. 1·50 K.

Jamrógiewicz-Strutyński. Geometrya poglądowa, Stopień niższy. Lwów 1912. Opr. 3·— K.

Historya naturalna. Dr. J. Nussbaum - J. Wiśniowski, Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3. Lwów 1910. K. 3·60.

Dr. Józef Rostafiński, Botanika dla klas niższych. Wyd. 8. Kraków 1914. Opr. 2·50 K.

II. KLASA.

Religia. Wielki katechizm religii katol. (Zatwier. przez Episkopat austryacki). Kraków 1910. K. 0·60.

Język łaciński. Dr. Zygmunt Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego dla klasy I. i II. szk. średn. Wyd. 6. Lwów 1907. Opr. 1·— K.

Józef Steiner i Dr. August Schneindler, Ćwiczenia łacińskie dla klasy II. opracowane przez Dr. Zygmunta Samolewicza, Wydanie 6 przygotował A. Frączkiewicz, Lwów 1913. Opr. 1·80 K·

Język polski. Antoni Małecki, Gramatyka języka polskiego szk. Wyd. 11. Lwów 1911. Opr. 2·40 K.

Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla II. klasy z illustracyami. Lwów 1911. Opr. 3·40 K.

Język niemiecki. Dr. L. German — Dr. K. Petelenz — St. Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla II. klasy. Wydanie 6. Lwów 1912. Opr. 2·80 K.

Geografia. Michał Siwak, Geografia dla klasy II. i III. Wyd. 2. Lwów 1913 Opr. 3·20.

Historya powszechna. Dr. Aleksander Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych dla niższych klas szkół średnich. Część I. Wydan. 4. poprawione i uzupełnione. Lwów 1912. Opr. 2·— K.

Matematyka. Ignacy Kranz, Arytmetyka na klasę II. Kraków 1911. Opr. 1·50 K.

Dr. Roman Jamrógiewicz - Kazimierz Strutyński, Geometrya poglądowa. Stopień niższy. Lwów 1911. Opr. 3·— K.

Historya naturalna. Dr. Józef Nussbaum i Józef Wiśniowski, Wiadomości z zoloogi dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3. Lwów 1910. K. 3·60.

Dr. Józef Rostafiński, Botanika dla klas niższych. Wyd. 6. Kraków 1907. K. 2·50.

III. KLASA.

Religia. Ks. Jougan, Liturgika. Wyd. 4. Lwów 1910. Opr. 1·40 K.

Ks. Szydelski, Dzieje biblijne starego zakonu. Lwów 1912. K 1·50.

Język łaciński. Dr. Zygmunt Samolewicz i Tomasz Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 10. Lwów 1913. Opr. 2·40.

Franciszek Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy III. Wyd. 6, Lwów 1912. Opr. 1·80 K.

Aleksander Frączkiewicz, Czytanka łacińska na podstawie Korneliusza Neposa i Kurcyusza Rufusa do użytku III. i IV. klasy szkół średnich. Wyd. 2. Lwów 1913. Opr. 2·30 K.

Język grecki. E. Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 4. Lwów 1909. Opr. 3·— K.

Józef Winkowski-Józef Taborski, Ćwiczenia greckie Wyd. 4. do nowego planu przystosował Piotr Passowicz. Lwów 1914. Opr. 3·— K.

Język polski. A. Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9-11. Lwów 1911. Opr. 2·40 K.

Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla III. klasy z illustr. Lwów 1912. Opr. 3·40 K.

Język niemiecki. Dr. L. German - Dr. K. Petelenz - St. Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla klasy III. Wyd. 5. Lwów 1911. K. 2·80.

A. Jahner, Deustche Grammatik. Wyd. 4. Lwów 1911. Opr. 2·20.

Geografia. Michał Siwak, Geografia dla klasy II. i III. Wyd. 2. Lwów 1913. Opr. 3·20 K.

Historya powszechna. Dr. Kazimierz Krotoski, Opowiadania z dziejów monarchii austr.-węg. w związku z historyą powszechną. Lwów 1913. Wyd. 2. Opr. 2·50 K.

Matematyka. Ignacy Kranz, Arytmetyka na kl. III. Kraków 1910. K. 1·80.

Dr. Roman Jamrógiewicz i Kazimierz Strutyński, Geometrya pogląd. Stopień niższy. Lwów 1911. Opr. 3·— K.

Fizyka. Władysław Żłobicki, Wiadomości z fizyki dla III i IV, klasy szkół średnich. Lwów 1913. Opr. 3·20 K.

IV. KLASA.

Religia. Ks. Dąbrowski, Historya biblijna zakonu nowego. Wyd. 4. Lwów 1910. Opr. 1·70 K.

Język łaciński. Dr. Zygmunt Samolewicz i Tomasz Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 10. Lwów 1913. Opr. 2·40 K.

Franciszek Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy IV. Wyd. 5. Lwów 1913. Opr. 2·20 K.

C. Julii Caesaris Commentarii de bello Gallico. Wydał Fr. Terkowski, Wyd. 4. Lwów 1912. Opr. 1·60 K.

Język grecki. Edward Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 1—4, Lwów 1909. Opr. 3·— K.

Józef Winkowski - Józef Taborski, Ćwiczenia greckie dla klasy III. i IV.; Wyd. 3. Do nowego planu przystosował Piotr Passowicz. Lwów 1910. Opr. 3·— K.

Język polski. Ant. Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9—11. Lwów 1910. Opr. 2·40 K.

Fr. Próchnicki i K. Wojciechowski, Wypisy polskie. Tom IV. Lwów 1911. Opr. 3·60 K.

Język niemiecki. Dr. L. German, Dr. K. Petelenz, St. Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla IV. klasy. Wyd. 4. Lwów 1910. K. 3·—

Dr. A. Jahner, Deutsche Grammatik. Wyd. 4. Lwów 1911. Opr. 2·20 K.

Geografia. Stanisław Majerski, Geografia monarchii austr.-węgierskiej. Wyd. 6. Lwów 1912. Opr. 2·20 K.

Historya powszechna. Wincenty Zakrzewski, Historya powszechna Część I. Wyd. 7. Kraków 1911. Opr. 2·40 K.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5. niezmienione. Lwów 1912. Opr. 4·50 K.

Antoni Łomnicki, Geometrya. Część I. i II. dla klasy IV. i V. (Planimetrya i Stereometrya). Wydanie 2. Lwów 1914. Opr. 3·40 K.

Fizyka. Władysław Żłobicki, Wiadomości z fizyki dla III. i IV. klasy szkół średnich, Lwów 1913. Opr. 3·20 K.

Mineralogia z chemią. Bronisław Duchowicz i Józef Wiśniowski, Wiadomości z chemii i mineralogii dla klas niższych. Lwów 1911. K. 280.

V. KLASA.

Religia. Ks. Mateusz Jeż, Nauka wiary katolickiej, Część I. Wyd. 3. Kraków 1911. Opr. 2·— K.

Język łaciński. Z. Samolewicz i T. Sołtysik, Gramatyka· języka

łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 10. Lwów 1913. Opr. 2·40 K.

Tadeusz Sinko, Wiązanka wierszy Owidyusza z dodatkiem wybranych elegii Tibulla i Propercyusza. Lwów 1912 opr. 2·40 K.

Jan Jędrzejowski, Tytusa Liwiusza Dzieje rzymskie. Lwów 1914. Opr. 3·— K.

Język grecki. F. Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 4. Lwów 1909, Opr. 3·— K.

E. Fiderer, Chrestomatya z pism Xenofonta. Wydanie 4. Lwów 1909, Opr. 2.40 K.

. Homera Iliada, Część I. opracowali Scheindler-Sołtysik, Opr. 1·40 K.

Język polski. Franciszek Próchnicki i Dr. Konst. Wojciechowski, Wypisy polskie dla klasy V. Lwów 1911. Opr. 3·80 K.

Język niemiecki. Jul. Ippoldt i Adolf Stylo, Deutsches Lesebuch für die oberen klasen der galizischen Mittelschulen I. Teil. V. Klasse. Wyd. 3. Lwów 1912. Opr. 3·80 K.

Geografia. Dr. Stanisław Pawłowski, Geografia dla klas wyższych. Część I. Lwów 1914. Opr. 2·30 K.

Historya powszechna. Win. Zakrzewski, Historya powszechna. Część I. Wyd. 7. Kraków 1911 i część II. Wyd. V. Kraków 1908. Opr. po 2·40 K.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5. niezmienione. Lwów 1912. Opr. 4·50 K.

Antoni Łomnicki, Geometrya. Część I. II. dla klasy IV. i V. Planimetrya i Stereometrya, Lwów 1914. Wyd. 2. Opr. 3·40 K.

Historya naturalna. Dr. Tadeusz Wiśniowski, Zasady mineralogii i geologii. Wyd. 3. Lwów 1992. Opr. 3·— K.

Józef Rostafiński, Botanika szkolna dla klas wyższych. Wyd. 4. Kraków 1911. Opr. 3·20 K.

VI. KLASA.

Religia. Ks. Dr. Sieniatycki, Dogmatyka szczegółowa. Wyd. 2. Lwów 1910. Opr. 2·20 K.

Język łaciński. Tomasz Sołtysik, G. Sallusti Crispi Bellum Catilinae. Lwów 1910. Opr. 0·70.

Piotr Liszkowicz, Wybór listów Pliniusza Młodszego, Kraków 1912. Opr. 1·20 K.

Jan Szczepański. Wybór mów Cycerona. Część I. Lwów 1913. Opr. 2·60 K.

Stanisław Rzepiński, Wybór poezyi Wergilego, Wiedeń-Lwów 1912. Opr. 1·70 K.

Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 9. Lwów 1909. Opr. 2·40 K.

Franciszek Terlikowski, Życie publiczne, prywatne i umysłowe starożytnych Greków i Rzymian. Lwów 1912. (Książka pomocnicza). Opr. 4·80 K.

Język grecki. Homera Illiada Część I. Wydał Scheindler-Sołtysik. Lwów 1908. Opr. 1·40 K.

Homera Iliada Część II. wydał Scheindler-Sołtysik, Lwów 1909. Opr. 1·70 K.

Franciszek Terlikowski, Wybór z dziejów Herodota, Wiedeń-Lwów 1900. Opr. 2·20 K.

Plutarch, Żywoty Cycerona i Demostenesa, wydał Fr. Nagórzański, Lwów 1911. Opr. 2·20 K.

Franciszek Terlikowski, Życie publiczne, prywatne i umysłowe starożytnych Greków i Rzymian. Lwów 1912. (Książka pomocnicza). Opr. 4·80 K.

E. Fiderer, Gramytyka języka greckiego. Wyd. 4. Lwów 1909. Opr. 3·— K.

Język polski. I. Chrzanowski i K. Wojciechowski, Wypisy polskie dla klas wyższych. Część I. (do r. 1822). Lwów 1913. Opr. 3·50 K.

Język niemiecki. Jul. Ippoldt - A. Stylo, Deutsches Lesebuch für die oberen Klasen der galizischen Mittelschulen. II. Teil VI. Klasse. Wyd. 2. Lwów 1910. Opr. 3·60 K.

Geografia i historya powszechna. Win. Zakrzewski, Historya powszechna. Część III. Wyd. 5. Kraków 1913. Opr. 2·80 K.

Dr. A. Pawłowski, Geografia dla klas wyższych. Część II.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmeki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5. Lwów 1910. Opr. 4·50 K.

Dr. A. Łomnicki, Geometrya, Część III. i IV. dla kl. VI., VII. i VIII. Lwów 1912. Opr. 3.80 K.

Kranz, Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1912. K. 1·30.

Dr. Czajkowski i Kuczer, Czterocyfrowe tablice logarytmów i funkcyi trygonometrycznych (w druku).

Historya naturalna. Dr. Józef Nusbaum, Zoologia dla klas wyższych szkół średnich, Wydanie 2. Lwów 1912. Opr. 3·60 K.

VII. KLASA.

Religia. Ks. Karol Szczeklik, Etyka katolicka. Wyd. 5. Kraków 1912. Opr. 2·20 K.

Język łaciński. Stanisław Bednarski, Cycerona mowa o naczelnem dowództwie Pompejusza, Wiedeń - Lwów 1896. Opr. 0·70 K.

Stanisław Rzepiński, M. T. Ciceronis Cato Major, Wiedeń-Lwów 1896. Opr. 0·85 K.

Franciszek Terlikowski, M. T. Ciceronis de officis libri tres. Wiedeń-Lwów 1896. Opr. 1·60 K.

Stanisław Rzepiński, Wybór poezyi Wergilego, Wiedeń-Lwów 1912. Opr. 1·70 K.

Samolewicz-Sołtysik, Gramatyku języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 9. Lwów 1909. Opr, 2·40 K.

Franciszek Terlikowski, Życie publiczne, prywatne i umysłowe starożytnych Greków i Rzymian. Lwów 1912. (Książka pomocnicza). Opr. 4·80 K.

Język grecki. Homera Odysseja, wydał M. Jezienicki, Wiedeń-Lwów 1908. Opr. 3·— K.

Wybór mów Demostenesa, wydał W. Schmidt, Wiedeń-Lwów 1893. Opr. 1·40 K.

Tukidides, Wyd.

Platon, Wybór pism, opracował J. Jędrzejowski, Wyd. 2. ill. Lwów 1913. Opr. 3·— K.

Sofoklesa Antygona, opracował Dr. Jan Oko, Lwów 1913. K. 1·80.

E. Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Lwów 1909. Opr. 3·— K.

Język polski. Antoni Mazanowski, Wypisy polskie i podręcznik do nauki literatury (w druku).

Język niemiecki. J. Ippoldt u. A. Stylo, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. III. Teil. VII. Klasse. Lwów 1911. Wyd. 2. K. 4·—.

Geografia i historya powszechna. Win. Zakrzewski, Historya powszechna, Część III. Wyd. 5. Kraków 1913. Opr. 2·80. K.

Anatol Lewicki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 4. Kraków 1910. Opr. 2·— K.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 4. Lwów 1910. Opr. 4·50 K.

Dr. A. Łomnicki, Geometrya dla klas VI., VII. i VIII. Lwów 1912. Opr. 3·80 K.

I. Kranz, Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1905. Opr. 1·30 K.

I. Kranz, Zbiór zadań matematycznych dla klas wyższych. Wyd. 2. Kraków 1905. (Ks. pomocnicza) K. 3·50.

Fizyka. M. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas. Wyd. 5. Kraków 1913. K. 3·—.

Bronisław Duchowicz, Chemia dla VII. kl. gimn. (w druku).

Propedeutyka filozoficzna. Nuckowski, Początki logiki ogólnej. 1903. (Wyczerp.) K. 2·—.

VIII.

Religia. Ks. Jougan, Historya kościoła katolickiego. Wydanie 3. Lwów 1907 Opr. 2·— K.

Język łaciński. Wybór pism Kw. Horacego Flakkusa, wydał Julian Dolnicki, Lwów 1908. Opr. 1·50 K.

Wybrane pisma historyczne Tacyta, wydał I. Staromiejski. Wiedeń-Lwów 1898. Opr. 2·20 K.

Z. Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Wyd. 10. Lwów 1913. Opr. 2·40 K.

Język grecki. Homera Odysseja wydał M. Jezienicki, Wiedeń-Lwów 1908. Opr. 1·— K.

Plato, Wybór pism, opracował J. Jędrzejowski. Wyd. 2. ill. Lwów 1913. Opr. 3·— K.

Euripidesa Medea, Wydał Dr. F. Smolka, Lwów 1911. Opr. 1·30 K.

E. Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 4. Lwów 1909. Opr. 3·— K.

Język polski. Stanisław Tarnowski i Franciszek Próchnicki, Wypisy polskie. Część II. Wyd. 4. Lwów 1911. Opr. 3·60 K.

Język niemiecki. Julius Ippoldt, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. IV. Teil. VIII. Klasse. Lwów 1909. K. 4·—.

Geografia i historya powszechna. Stanisław Głąbiński i L. Finkel, Historya austryacko-węgierskiej monarchii i wiadomości polityczne i społeczne. Wyd. 4. (w druku).

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5. Lwów 1912. Opr. 4·50 K.

Dr. A. Łomnicki, Geometrya dla klasy VI., VII. i VIII. Lwów 1912. Opr. 3·80 K.

Kranz, Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1911. K. 1·30. Wyd. 1 i 2. Kraków 1905. (Ks. pomoenicza). 3·50 K.

Fizyka. M. Kawecki i Fr. Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas szkół średnich. Wyd. 5. Kraków 1913. Opr. 3·— K.

Propedeutyka filozoficzna. Lindner-Kulczyński, Wykład psychologii. Wyd. 3. Kraków 1912. Opr. 2·20 K.

Podręczniki dla nauki religii mojżeszowej.

I. KLASA.

Spitzer. Historya biblijna oraz zasady moralności. Część I. 1·20 K.

II. KLASA.

Spitzer. Historya biblijna oraz zasady moralności. Część II. 120 K.

III. KLASA.

Spitzer. Historya biblijna oraz zasady moralności. Część III. 1·20 K.

IV. KLASA.

Dr. H. Sondheimer-Planer. Nauka religii na podstawie historyi. Część II. 1·36 K.

KLASA I., II., III. i IV. Spitzer, Modły Izraelitów 1·40 K.

V. i VI. KLASA.

Z. Kamerling, Wiara i ustawa, nauka o wierze i powinnościach.

Spitzer, Przypowieści ojców.

VII. i VIII. KLASA.

Dr. M. Kayserling. Podręcznik do historyi Izraelitów od zamknięcia biblii do teraźniejszości.

Dr. Majer Balaban: Historya i literatura żydowska ze szczególnem uwzględnieniem historyi Żydów w Polsce. Tom I. i II. K. 3·40.

XVI. Bursa.

Bursa im. Stefana Batorego zamieniona była w ubiegłym roku szk. na szpital wojskowy.

XVII.

A) Wykaz uczniów

zapisanych w roku szkolnym 1914/15

w tutejszym zakładzie.[1])

Klasa Ia.

1. Bator Jan I.
2. Czapik Adam
3. Czapor Tadeusz [3/2 1916]
4. Dzięciołowski Aug. [3/11 1915]
5. **Fox Józef** I.
6. Fox Stanisław I.
7. Galwin Władysław I.
8. Gałuszka Stanisław [1/3 1916]
9. Gondek Czesław [pryw.]
10. *Gondek Józef [pryw.]
11. Grabschrift Adolf [pryw.]
12. Janosz Jan I.
13. Jarosz Stanisław I.
14. **Jekiełek Ludwik** I. [pryw.]
15. Kotlarczyk Tadeusz I.
16. Kottikówna Z. [pryw.12/10 1915]
17. Kozak Emil I.
18. Krawczyk Władysław
19. Kucharski Tadeusz [15/3 1916]
20. Mania Jan [15/3 1916]
21. Mikołajczyk Franciszek I.
22. Moskwa Stanisław
23. Nęcek Stanisław I.
24. Pająk Hieromin I.
25. Podworski Leon [15/3 1916]
26. *Pollner Stanisław I.
27. Pruski Tadeusz I.
28. Radwan Stefan I.
29. Reichówna Meda I. [pryw.]
30. Różycki Ludwik I.

---

[1]) UWAGA. a) tłuste czcionki oznaczają *uzdolnionych z odznaczeniem*,
b) cyfry rzymskie I. oznaczają *uzdolnionych*,
c) gwiazdki oznaczają *uzdolnionych na ogół*,
d) (egz. popr.) = przeznaczony do egz. poprawczego,
e) (egz. uzup.) = przeznaczony do egz. uzupełniającego,
f) (pryw.) = prywatysta, prywatystka,
g) (pryw. nieegz.) = nie zgłosił się dotychczas do egz.
h) data w nawiasie podaje dzień wystąpienia ucznia,
i) uczniowie bez wszelkich odznak są *nieuzdolnieni* do przejścia do następnej klasy.

31. Skowron Józef I.
32. *Spisak Stanisław I.
33. Spytkowski Alojzy
34. Stefański Józef I.
35. Stefański Maryan
36. Stypuła Wojciech I.
37. Sumper Karol [21/12 1915]
38. Śmieszek Mieczysł. [15/3 1916]
39. Śmieszkówna St. [pr. nieegz.]
40. Wallner Samuel I.
41. Wallner Szymon I.
42. Wicherek Józef I.
43. **Wischik Maksymilian** I.
44. **Wodziński Maciej** I.
45. Wójcik Józef I.
46. *Zamorska Kazim. I. [pryw.]
47. *Zamorska Olga I. [pryw.]
48. **Zborowski Julian** I.
49. Żrabak Bolesław.

Klasa I b.

1. Biela Stanisław [20/11 1915]
2. Bocheńska Kaz. A. I. [pryw.]
3. Borgieł Stanisław Józef I.
4. Ciuba Józef Stanisław I.
5. Dąbrowski Zygmunt Tad. I.
6. Duszyk Władysław Wojc. I.
7. Fik Ignacy I.
8. Gaczorek Stanisław I.
9. Górkiewiczówna M. I. [pryw.]
10. Guzdek Adam I.
11. Guzdek Piotr I.
12. Herbst Juliusz I.
13. Hommówna Marya I. [pryw.]
14. Hyrlicki Stefan Jan I.
15. Jaguczak Bolesław I.
16. *Kaczurba Jan I.
17. Karelus Stefan I.
18. Kocemba Józef Stanisław I.
19. *Kulig Franciszek Stanisław I.
20. Krzysztoforski Jan Bogumił
21. Loewy Poldi I.
22. Łaczek Zygmunt [3/2 1916]
23. Miarka Adam Tadeusz I.
24. Mostowik Józef I.
25. *Obrządkiewicz Wal. Marc. I.
26. Pawela Aleksander [16/11 1915]
27. Podgórczyk Józef I.
28. **Podoba Tadeusz Stanisław** I.
29. **Sarnicki Jan Bronisław** I.
30. **Słoboda Jan Józef** I.
31. Słomczyński H. [16/11 1915]
32. Świętek Stanisław I.
33. Talarówna Józefa I. [pryw.]
34. *Trojanowski Zygmunt I.
35. Trzop Władysław I.
36. *Wyrzina Maryan Henryk I.
37. Zając Czesław [14/5 1916]
38. Zimmerspitz Eleonora I. [pryw.]

Klasa II a.

1. Bocheńska Stef. [pryw. nieeg.]
2. **Buszek Kazimierz** I.
3. Danek Rudolf [12/10 1915]
4. Dihm Teofil I.
5. **Dyduch Wincenty** I.
6. Fryś Kazimierz I.

7. **Gachówna Wanda** I. [pryw.]
8. Gärtner Maryan
9. Górnikiewicz Władysław
10. Hirsch Zygmunt [popr. z hist.]
11. **Horowitz Maciej** I.
12. **Hujda Władysław** I.
13. *Klipstein Samuel I.
14. **Kruk Franciszek** I.
15. **Kubiczek Mieczysław** I.
16. *Kuś Franciszek I.
17. Lehrfeld Bernard I.
18. Lewinger Aleksander I.
19. Lindertówna Bron. I. [pryw.]
20. Malec Stanisław I.
21. **Maszewski Stanisław** I.
22. Matejak Miecz. [17/9 1915]
23. Medwecki Władysław I.
24. Micor Franciszek
25. Mutka Leonard I.
26. Nidecki Jan
27. Olejczyk Maryan [26/11 1915]
28. **Pasternak Józef** I.
29. **Pawlikówna Wanda** I. [pryw.]
30. Piasecki Mieczysław I.
31. Piwowarczyk Stanisław
32. **Pytlówna Wiesława** I. [pryw.]
33. *Reicher Ryszard I.
34. Rosner Jan I.
35. Róg Mieczysław I.
36. Ryłko Stefan I.
37. Schupp Jerzy I.
38. Stankiewicz Jerzy I.
39. Stopa Stanisław I.
40. Sworzeń Stefan
41. **Szostak Mikołaj** I.
42. Tindel Ludwik I.
43. **Trela Jan** I.
44. Woźniak Stefan I.
45. Zajączek Edward I.
46. *Żurek Andrzej I.

Klasa II b.

1. Bąkowski Artur I.
2. Biela Jan I.
3. Dyszkiewiczówna J. [pryw.]
4. Cammra Czesław
5. Cammra Tadeusz
6. Chojecki Stanisław I.
7. Chrapkiewicz Józef I.
8. Dziedzic Stefan [15/5 1916]
9. Firczyk Antoni I.
10. Froncz Zdzisław I.
11. **Hoła Władysław** I.
12. Hyłko Karol
13. Kajfasz Józef I.
14. Kania Michał I.
15. **Karasiówna Zofia** I. [pryw.]
16. Kaudelko Stanisław
17. Knoblauch Izydor
18. **Księski Stefan** I.
19. Lachowicz Feliks [popr. hist.]
20. Lipowski Rudolf I.
21. Malec Stanisław I.
22. Małusecki Feliks I.
23. Olszewski Stanisław I.
24. **Opydo Jerzy** I.
25. **Pawłowski Jan** I.
26. Piwowarski Józef [12/1 1916]
27. Ruliński Wiesław I.
28. **Sajdak Piotr** I.
29. Salamon Alfred I.
30. Skałbania Stan. [11/2 1916]
31. Sowiński Mieczysław I.
32. *Stanowskt Jerzy

33. Starowicz Kazimierz l.
34. Szczelina Franciszek l.
35. Trymbułowicz Rudolf l.
36. Warchał Alfred
37. Westwalewicz Jan [popr. hist.]
38. Wlasak Józef l.
39. Zawadziński Jan l.
40. Zieliński Teofil l.
41. **Żurakowski Stanisław** l.

Klasa III a.

1. Banaś Kaźm l.
2. **Bulas Kazimierz** l.
3. Czerkawski Michał l.
4. **Datka Tadeusz** l.
5. **Dąbrowska Janina** l. [pryw.]
6. **Dorozińska Helena** l. [pryw.]
7. Fischgrund Izydor l.
8. Gawron Stanisław l.
9. *Górkiewicz Jan l.
10. Gutowski Jacek
11. **Gwiżdż Franciszek** l.
12. Haj Franciszek l.
13. Hojecki Józef l.
14. Jarosławiecki Zbigniew l.
15. Kąkol Julian l.
16. **Klimasara Wiktor** l.
17. Koman Franciszek l.
18. Kostyszyn Kaz. [13/12 1915]
19. Krzak Adam [15/3 1915]
20. **Kublin Leon** l.
21. Kwapień Stanisław l.
22. **Listwan Ludwik** l.
23. **Matyasik Jan** l.
24. Nowak Mieczysław
25. Pajączkowski Józef [pryw.]
26. Pajączkowski Stan. [pryw.]
27. Pilarski Maryan [14/2 1916]
28. Pitułej Eugeniusz l.
29. **Rosner Julian** l.
30. Rusinek Władysław l.
31. Ryłko Józef
32. **Smaga Piotr** l.
33. Sosin Karol
34. Targosz Józef l.
35. **Tatoń Antoni** l.
36. *Thieberger Maurycy l.
37. **Uhrynowski Aleksander** l.

Klasa III b.

1. Bezwiński Włodzimierz l.
2. **Biesik Stanisław** l.
3. Bocheńska Flora l. [pryw.]
4. Boczar Alfred
5. Borucki Zdzisław l.
6. Czermiński Antoni l.
7. **Czermińska Jadwiga** l. [pryw.]
8. Czyżowski Tadeusz l. [pryw.]
9. Drobny Władysław l.
10. **Dziedzic Franciszek** l.
11. **Gnoiński Zbigniew** l.
12. **Groch Czesław** l.
13. Jankowski Tad. [15/11 1915]
14. Korczyński Mieczysław
15. Korczyński Zbigniew l.
16. Kowalczyk T. l. [29/1 1916]

17. Mizera Ignacy l.
18. Mruczek And. [18/12 1915]
19. Należny Tadeusz l.
20. *Regel Józef
21. Reich Jakób l.
22. Rzeszótko Maryan l.
23. Sołtys Jan
24. **Sopicki Stanisław** l.
25. Stankiewicz Stefan l.
26. Stanowski Stanisław
27. Styliński Władysław
28. Szulc Stanisław
29. **Tarabała Jan** l.
30. Tatka Stanisław l.
31. Wichówna Julia [pryw.]
32. Zacharjasiewicz Feliks l.
33. **Zając Kazimierz** l.
34. Żabiński Robert l.

Klasa IV.

1. *Alberti Antoni l.
2. Babiński Józef l.
3. Bałos Ludwik l.
4. **Betterówna Malw.** l. [pryw.]
5. Bieniek Wincenty [11/1 1916]
6. Borger Wil. [pryw. popr. fiz.]
7. Bury Ludwik
8. Cichocki Michał [egz. uzup.]
9. Ciembroniewicz Stefan l.
10. **Ćwiertniak Maryan** l.
11. Czykaluk Roman l.
12. Danek Jan l.
13. Dihm Jan l.
14. Dąbrowski Józef l.
15. Dyszkiewicz Stan. l. [pryw.]
16. **Fiołkówna Zuzanna** l. [pryw.]
17. Górkiewicz Jan Piotr l.
18. *Grabowski Władysław l.
19. Hornik Franciszek l.
20. Jarosz Jan l.
21. **Kapellnerówna An.** l. [pryw.]
22. Kieconiówna Helena l. [pryw.]
23. **Kłapkowski Tadeusz** l.
24. *Koenner Edward
25. Kołodziejczyk Jan l.
26. Kostmanowicz St. [31/1 1916]
27. **Księski Kazimierz** l.
28. *Lachowicz Edward
29. Löwy Jan l.
30. Marek Józef l.
31. **Maszewska Helena** l. [pryw.]
32. **Maszlanka Józef** l.
33. Melnyk Włodz. [30/11 1915]
34. Miękina Stanisław l.
35. **Miodoński Jan** l. [pryw.]
36. **Nikliborc Jan** l.
37. Nowosielski Bogusław l.
38. Nowosielski Zenon [14/3 1916]
39. **Nowotna Marya** l. [pryw.]
40. *Orzechowski Tadeusz l.
41. *Osiowski Józef l.
42. Pacelt Franciszek l.
43. Plaskura Mar. [popr. geogr.]
44. Przewoźniczek Henryk l.
45. Pytel Jan l.
46. Regel Wł. [pryw. popr. geog.]
47. Reich Jul. [pryw. popr. hist.]
48. **Reiter Herman** l.
49. Roguski Andrzej l.
50. *Rokowski Edward
51. Romaszkan Stanisław l.
52. Różycki Stanisław
53. **Sarna Bolesław** l.
54. **Semik Tadeusz** l.

55. Smolik Maks. [15/5 16 wojsko]
56. Stopczyński Adam I. [pryw.]
57. Suknarowski Władysław
58. Uhrynowski Włodzimierz I.
59. Uroda Roman I.
60. Woźnowski Eugeniusz I.
61. Zaremba Janusz [11/1 1916]
62. Zembaty Franciszek
63. Zembaty Józef I.
64. Zygmuntowicz Tadeusz I.
65 Zielińska Aleksandra I. [pryw.]

Klasa V.

1. Bąkowski Z. [pryw. nieegz.]
2. **Betleja Tadeusz** I.
3. Bobrowski Tadeusz [15/5 1916]
4. Bobula Józef I.
5. Boczar Adam [pryw. nieegz.]
6. Borek Eugeniusz Oleksy I.
7. Buchta Mieczysław I.
8. Cieluszak Józef Wład. I.
9. Eigner Bronisław [1/5 1916]
10. Ferek Eugeniusz I.
11. Fryś Franciszek [popr. łać.]
12. Graca Władysław
13. Grządziel Karol I.
14. Grudniewicz Idzi [29/1 1916]
15. Hanusiak Tadeusz I.
16. Hyłko Tadeusz I.
17. Janowski Eugeniusz
18 Kiecoń Józef I.
19. **Knoblauch Maksymilian**
20. Kolber Józef I.
21. Kottik Adam [12/10 1915]
22. Lelek Franciszek I.
23. Luranz Wiktor I.
24. Łężniak Tomasz I.
25. Marczewski Wł. [1/12 1915]
26. Mroszczyk Rudolf I.
27. Osiadacz Edm. I.
28. Panczakiewicz Czesław I.
29. **Pawłowska Stefania** I. [pryw.]
30. Piekarczyk Stanisław I.
31. Pomietlak Fr. [popr. hist.]
32. Prus Józef I. [11/5 1916 woj.]
33. Ruła Stefan
34. Ryłko Kazimierz I.
35. Schneider Jan I.
36. **Skałbania Emil** I.
37. Skoczyński Jan
38. Solarski Eugeniusz I.
39. Szczepański Sew. [31/3 1916]
40. Szczerkowski T. [popr. hist.]
41. Szczygieł Stanisław I.
42. Ungerówna Małg. I. [pryw.]
43. Wągiel Edward I.
44. **Zarazik Franciszek Józef** I.

Klasa VI.

1. Bandoła Kazimierz I.
2. **Biłykówna Janina** I. [pryw.]
3. Bujak Kazimierz I.
4. **Buszek Stanisław** I.
5. Ceremuga A. [30/11 1915 wojsk.]
6. **Chwierut Antoni** I.
7. Fijałek Bonifacy [popr. mat.]
8. Gach Artur [14/5 pryw. nieeg.]
9. Głucz Stefan I.
10. Goldberger Wilhelm I.

11. **Hajewski Władysław** I.
12. Hernich Jan I.
13. Hoffman Stefan I.
14. **Kapelnerówna Cz.** [pryw.] I.
15. **Kawaler Józef** I.
16. **Kozłowski A.** I. [11/5 1916 wojs.]
17. **Kozłowski Karol** I.
18. Krzysztoforski Mieczysław I.
19. Lehrer Józef I.
20. Lisowski Gustaw [20/9 1915]
21. Łęczyński Bron. [15/9 1915]
22. Małusecki Alojzy I.
23. Marcak Fr. [9/10 1915 wojs.]
24. Nęcek Piotr I.
25. Orzechowski Stanisław I.
26. Pitułej Włodz. [dopr. hist.]
27. **Pollner Stefan** I.
28. **Rosner Stefan** I.
29. **Solak Leonard** I.
30. Sordyl Stefan [7/10 1915 wojs.]
31. Spytkowski Edward [17/9 1915]
32. Staszkiewicz K. I. [11/5 1916 w.]
33. Szczypka Jan [popr. mat.]
34. **Talaga Paweł**
35. Thieberger Iz. I. [11/5 1916 woj.]
36. **Uczniak Franciszek** I.
37. **Urbańczyk Franciszek** I.
38. Weglarz Ignacy [3/12 1916]
39. Widlarz W. I. [11/5 1916 woj.]
40. Zembaty Adam [popr. łać.].

Klasa VII.

1. Baczakówna Helena I. [pryw.]
2. Bała Mar. [15/11 915 wojsko]
3. **Blachnik Henryk** I.
4. Borek Władysław I.
5. Chorąży B. [14/10 915 wojsko]
6. **Dihm Adam Stan.** I.
7. Durda L. [16/11 915 wojsko]
8. Durda Roman I.
9. **Essmanowski Stefan** I.
10. Ficek Władysław I.
11. **Gadowski Franciszek** I.
12. Gedl Tytus I.
13. Jezierski Mieczysław I.
14. Karbowiak Jan I.
15. Koppel Otton I.
16. Korczyk Adolf I.
17. Kriss Jerzy † 1/5 1916
18. Lisko Czesław I.
19. **Łazarski Kazimierz** I.
20. Maciejczyk Maryan I.
21. Matlakiewicz J. [15/10 915 w.]
22. Matznerówna Lola I.
23. Migas Jan [15/10 916 wojsko]
24. **Nikliborc Władysław** I.
25. Pietraszek Ignacy I.
26. Pietraszek Józ. [15/10 915 w.]
27. Plessner Józ. [15/10 915 woj.]
28. Podoba Marceli I.
29. Pyclik Bern. [26/11 915 woj.]
30. Reichmann Józef I.
31. Sordyl Karol I.
32. Sowiński Roman I. [pryw.]
33. Stuglik Michał I.
34. **Szpądrowski Kazimierz** I.
35. **Śliwówna Zofia** I. [pryw.]
36. Thieberger B. [15/11 915 w.]
37. Waligórski Franciszek I.
38. Zembaty Jan I.
39. Żyła Wład. [pryw. nieegz.]

Klasa VIII.

1. Biłyk Juliusz [8/10 1915 woj.]
2. Boczek Teod. [8/10 1915 woj.]
3. Czykaluk Jerzy [4/5 1916 woj.]
4. Dobrowolski W. [30/1 11915 w.]
5. **Dorozińska Janina** I. [pryw.]
6. Figwer Józef [pryw. wojsko]
7. Hałatek Roman [30/11 1919 w.]
8. Hajost Jan [pryw. wojsko]
9. Hauser M. I. [4/5 1916 woj.]
10. Jasiński Edward [popr. fiz.]
11. Jaworski M. [8/10 1915 woj.
12. Juszczakiewicz St. [8/10 1915 w.]
13. Kochanek Miecz. [30/11 1915 w.]
14. **Koppel H.** I. [4/5 916 wojs.]
15. Michnar Walenty I. [pryw.] kleryk Zakonu O.O. Bernardynów w Kalwaryi Zebrzyd.
16. Miętus Józef I. [pryw.] kleryk Zakonu O. O. Bernardynów w Kalwaryi Zebrzydowskiej
17. Moskal Józef [pryw. wojsko]
18. Peters Jan [pryw. wojsko]
19. Różański Władysław [15/10 1915 wojsko (Legiony polsk.)]
20. Sładki Oskar [pryw. wojsko]
21. Solarski Stan. [8/10 1915 w.]
22. Spiegel Miecz. [pryw. wojs.]
23. Stefankiewicz Woj. [pryw. w.]
24. Taub Henryk I. [4/5 1916 woj]
25. Usiekniewicz J. I. [4/5 1916 woj.]
26. **Woźnowski Mieczysław** I.
27. Zając Stanisław I. [4/5 1916 w.]
28. Zamorska Irena I. [pryw.]
29. Zamorska Marya [pryw.].

XVIII, ROZKŁAD GODZIN
według nowego planu dla gimnazyów galicyjskich.

	PRZEDMIOT	KLASA								Razem
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
1	Nauka religii	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2	Język wykładowy	3	4	3	3	3	3	3	4	26
3	Język łaciński	6	6	6	6	6	6	5	5	46
4	Język grecki	—	—	5	4	5	5	4	5	28
5	Język niemiecki	5	4	4	4	4	4	4	4	33
6	Historya	2	2	2	2	3	3	4	3	21
7	Geografia	2	2	2	2	1	1	—	—	10
8	Matematyka	3	2	3	3	3	3	3	2	23
9	Nauki przyrodnicze . . .	2	3	—	—	3	2	—	—	9
10	Fizyka i chemia	—	—	2	3	—	—	4	4	12
11	Propedeutyka filozoficzna	—	—	—	—	—	—	1	1	3
12	Rysunki	2	2	2	2	—	—	—	—	8
13	Kaligrafia	1	—	—	—	—	—	—	—	1
14	Gimnastyka i zabawy . .	2	2	2	2	2	2	2	2	16
	Razem . .	20	29	33	33	32	31	32	32	252

XIX. Ogłoszenie Dyrekcyi.

1. **Wpisy uczniów** do wszystkich klas gimnazyum **na rok szkolny 1916/17** odbędą się 30 i 31 sierpnia między godziną 9 a 12 przed południem. Do wpisu zgłasza się uczeń w towarzystwie ojca, matki lub opiekuna.

Uczniowie tutejszego zakładu przedłożą przy wpisie świadectwo z ostatniego roku szkolnego i złożą 1) datek na środki naukowe w kwocie 2 Kor., 2) datek na zabawy szk. 1 K.

Uczniowie **przybywający z innych zakładów** winni przy wpisie przedłożyć: a) metrykę chrztu, b) ostatnie świadectwo roczne zaopatrzone *w klauzulę odejścia bez przeszkody* ze swego dotychczasowego zakładu, c) reskrypt uwolnienia od opłaty szkolnej, jeśli to uwolnienie mają. Taksa wstępna i datek na środki naukowe wynosi dla przybyszów 6·20 K., na zabawy szk. nadto 1 K.

Przy wpisie do klasy I. uczniowie publiczni i prywatni szkół ladowych muszą przedłożyć: a) metrykę na dowód, że ukończyli dziesiąty rok życia lub ukończą go 31 grudnia 1916, b) ostatnie świadectwo szkolne, (o ile się nie uczyli prywatnie), c) świadectwo powtórnego szczepienia ospy. Wpisowe wynosi 6·20 K. a nadto 1 K. na zabawy szk.

Egzamina poprawcze odbędą się 31 sierpnia 1916.

2. **Egzamina prywatne i wstępne** do klas II—VIII. odbędą się 2 września 1916. *Taksa za egzamin prywatny półroczny* wynosi 24 K., za egzamin całoroczny 48 K.; *taksa za egzamin wstępny* 24 K.

Egzamina wstępne do klasy I. odbędą się 1 września 1916 przed południem. Powtórzenie tego egzaminu przed upływem roku nie jest dozwolone ani w tymsamym ani w innym zakładzie.

Każdy uczeń wpisujący się do klasy I. ma się poddać egzaminowi pisemnemu z polskiego, niemieckiego i rachunków. Od ustnego egzaminu z religii uwalnia nota dobry lub bardzo dobry w świadectwie szkolnem. Ta sama nota uwalnia również od egzaminu ustnego z innych przedmiotów, jeżeli uczeń zadania napisał dobrze lub bardzo dobrze.

Wymagania przy egz. wstępnym do kl. I. są następujące:

a) **z religii**: wiadomości elementarne zawarte w podręcznikach do nauki religii w czteroklasowych szkołach ludowych.

b) **z jezyka polskiego**: czytanie płynne i wyraźne, opowiadanie treści przeczytanego ustępu, odróżnianie części mowy, znajomość części składowych zdania, rozbiór zdania prostego, napisanie dyktatu bez rażących błędów.

c) **z języka niemieckiego**: czytanie płynne i wyraźne, znajomość odmiany rzeczownika, przymiotnika, zaimka, odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych w stronie czynnej i biernej, znajomość wyrazów z zakresu pojęć znanych uczniowi, poprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść będzie uczniom przed dyktowaniem podana.

d) **z rachunków**: pisanie liczb do miliona, biegłość w działaniach liczbami całkowitemi, znajomość tabliczki mnożenia, znajomość ważniejszych miar metrycznych.

3. **Opłata szkolna** wynosi na jedno półrocze 30 K.; należy ją składać w pierwszych 6 tygodniach każdego półrocza, to jest do 15 października i do 15 marca. *Prywatyści* składają opłatę z końcem półrocza albo z końcem całego roku szkolnego przed egzaminem.

4. Uczniowie niezamożni mogą wnosić **podania o uwolnienie** od opłaty, 1) jeżeli mają zachowanie najmniej dobre, 2) jeżeli mają postęp we wszystkich przedmiotach najmniej dostateczny (uczniowie na ogół uzdolnieni mogą). Termin do wnoszenia podań do 15 września i 15 lutego.

Niezamożni uczniowie klasy I. mogą najpóźniej do 15 września wnieść podania o **odroczenie opłaty szkolnej**. Odroczenie będzie przyznane tym uczniom, którzy w **pierwszych dwóch miesiącach roku szkolnego** otrzymają zachowanie bardzo dobre lub dobre i postęp w każdym przedmiocie najmniej dostateczny. Uczeń, który tym warunkom nie odpowie, będzie obowiązany uiścić opłatę najpóźniej do 30 listopada. Uczniowie, którym odroczenie przyznano, zostają w razie pomyślnej klasyfikacyi z końcem półrocza uwolnieni od opłaty szkolnej.

5. Dyrekcya zakładu prowadzi stale wykaz stancyi, na których zamiejscowi rodzice mogą umieszczać swoich synów. **Osoby przyjmujące ucznia na stancyę, biorą na siebie odpowiedzialność za dobry kierunek jego wychowania** w duchu religijnym

i moralnym, za jego pilność i za jego zdrowie. Odpowiedzialny **nadzorca winien znać dobrze przepisy szkolne** obowiązujące ucznia **i pilnie przestrzegać, aby uczniowie do nich się stosowali.** Nadzorca czuwa nad tem, aby uczeń lekkomyślnie szkoły nie opuszczał; w razie zaś gdyby uczeń musiał pozostać w domu, ma **tego samego dnia** gospodarza klasy lub dyrektora zakładu **uwiadomić o przyczynie niebytności ucznia w klasie.** Gdyby uczeń mieszkający na stancyi stale się w nauce zaniedbywał, gdyby się jakich dopuszczał wykroczeń, gdyby na swych kolegów współmieszkańców wywierał wpływ szkodliwy, natenczas nadzór domowy powinien zarówno w interesie samego ucznia jak jego rodziców i szkoły **zwrócić się do ojca lub opiekuna ucznia,** aby wraz z nim obmyśleć środki zaradcze i zapobiedz złemu. Nadzorca, któryby powodując się miękkością czy szkodliwą wyrozumiałością, zaniechał w tym względzie spełnić swój obowiązek, utraciłby prawo utrzymywania uczniów na stancyi.

Nadzorca domowy winien w dniach na to przeznaczonych udawać się do szkoły, aby się dowiedzieć o postępach i zachowaniu się ucznia. **Niedziele wywiadowcze** ogłosi Dyrekcya uczniom z początkiem roku szk.

O każdym wypadku choroby zakaźnej czyto ucznia, czy kogoś z członków rodziny, winien nadzorca **donieść bezzwłocznie** miejskiej władzy sanitarnej.

Dyrektorowi i każdemu profesorowi zakładu przysługuje prawo **zwiedzania** w każdym czasie **mieszkań uczniów.** Odpowiedzialny nadzorca winien im udzielić wszelkich wyjaśnień.

6. **Rok szkolny 1916/17** rozpocznie się uroczystem nabożeństwem dnia **3 września**; 4 września rozpocznie się nauka.

W Wadowicach, dnia 30 czerwca 1916 r.

J. Doroziński
dyrektor.